

MELKINLAITURI

JULKISTEN ULKOTILOJEN VIITESUUNNITELMA

20.11.2017

MAISEMA-ARKKITEHTITOIMISTO MASU PLANNING OY

Melkinlaituri sijaitsee Jätkäsaaren lounaisosassa meren rannalla. Suunnittelualan rantapuistolla on tärkeä rooli osana Helsingin rantaviivan virkistysreittejä.

JOHDANTO	3
Esittely	
Suunnittelualaue	
Työryhmä	
SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA ALUEANALYSIT	4
Yleissuunnitelma (KSV)	
Julkiset kaupunkitilat ja palvelut	
Liikkuminen	
Tilallisuus ja korkomaailma	
Kunnallistekninen suunnitelma (luonnos)	
Tuulisuus ja tuulensuojakasvillisuus	
Jätkäsaaren valaistus	
Jätkäsaaren rantatörmät	
Jätkäsaaren muut alueet	
YLEISSUUNNITELMA	16
Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma	
Pelastussuunnitelma (luonnos)	
Lumenkasaupaikat (luonnos)	
Valaistuksen yleisperiaate	
Kasvillisuus	
Hulevesien näkyvä käsittely	
MAANTASOKERROSTEN ETUVYÖHYKKEET	23
KATUALUEET	28
KÄVELYKADUT	33
PUISTOT	44
Tulimaanpuisto - suojaisia taskupuisto	
Neptunuksenpuisto - monipuolinen rantapuisto	
Kuvalähteet	64

JÄTKÄSAARI - KOKONAISUUNNITELMA

Melkinlaiturin rakeisuus on tarkentunut osayleiskaavassa esitetystä.

ESITTELY

Melkinlaiturin viitesuunnitelma on laadittu asemakaava- sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalveluiden toimeksiannosta talven ja kevään 2017 aikana. Työtä on täydennetty syksyllä 2017 kaupungin pyynnöstä: kaupungin luovuttama päivitetty korttelirakenne on lisätty kuviin ja suunnitelmiin.

Tämän työn tavoitteena on ollut määrittää luonne ja konsepti alueen julkisille ulkotiloille: katualueille, kävelykaduille, aukioille, aluetta kiertävälle rantapuistolle sekä suojaisammalle taskupuistolle.

Julkisten ulkotilojen suunnittelu on edennyt rinnakkain asemakaavapalvelun korttelisuunnitelmien kanssa, ja suunnitelmat ovatkin vaikuttaneet toinen toisiinsa. Korttelialueiden rajaukset ja massoitelu, katualueet sekä muut lähtömateriaalit ovat siis muuttuneet ja tarkentuneet työn edetessä.

Raporttiin on koottu alueanalyysit ja työn lähtökohdat, yleissuunnitelma sekä tarkennospäätökset.

SUUNNITTELUALUE

Melkinlaituri suunnitellaan tiiviiksi, merelliseksi asuinalueeksi noin 2000 uudelle asukkaalle. Alue sijoittuu Jätkäsaaren kärkeen meren rannalle, ja on viimeinen kaavoittamaton alue Jätkäsaarella. Suunnittelualue seuraa kaavoitusalueen rajoja. Se kurotuu mantereen puolella Kanarian- ja Atlantinkatuun sekä pienvenesatamaan ja merenpuolella rantaviivaan.

Melkinlaituriin suunnitellaan 3-6 -kerroksisia kerros- ja pienkerrostalokortteleita. Lisäksi alueelle tullaan sijoittamaan erillistontti peruskoululle ja päiväkodille. Kaupallisia toimintoja tullaan sijoittamaan etenkin liikenteellisiin solmukohtiin. Rantapuistoon osoitetaan varaus erilliselle ravintolalle. Rantaja kiertävän puiston lisäksi alueen keskelle sijoittuu suojaisampi korttelipuisto. Puistoja ja julkisia toimintoja nivoo yhteen kävelykatuverkosto, joka käpertyy kortteleiden suojaan tuulelta. Pääkatuverkosto kiertää aluetta keräten asuinkorttelit yhteen. Pysäköinti on ratkaistu pysäköintilaitokseen sekä kannenalaisiin tiloihin kortteleiden alle.

TYÖRYHMÄ

Viitesuunnitelman on laatinut maisema-arkkitehtitoimisto MASU Planning Oy. Projektin vetäjänä on toiminut maisema-arkkitehti MARK Malin Blomqvist. Työryhmään on kuulunut maisema-arkkitehti MARK Inka Norros sekä avustajina maisema-arkkitehti Lauri Mikkola sekä maisema-arkkitehti yo Jakke Mäki-Hollanti. Lisäksi työtä on konsultoinut liikennesuunnittelija Jouni Ikäheimo, Trafix Oy.

Ohjausryhmään on kuulunut Anu Kiiskinen (Maka/Kamu), Petra Rantalainen (Maka/LiKe), Olli Haanperä (Maka/Kamu), Katharina Mead (Kanslia), Outi Sääntti (Kanslia), Helena Färkkilä-Korjus (Maka/Myle), Sanna Ranki (Maka/Aska), Kati Kyancicek (Maka/LiKe), Kirsi Rantama (Maka/Aska), Anu Lämsä (Maka/Aska), Mari Soini (Maka/Aska), Kati Immonen (Maka/Aska), Teemu Vuontoniemi (Maka/Like) sekä Matti Kajansinkko (Maka/Aska).

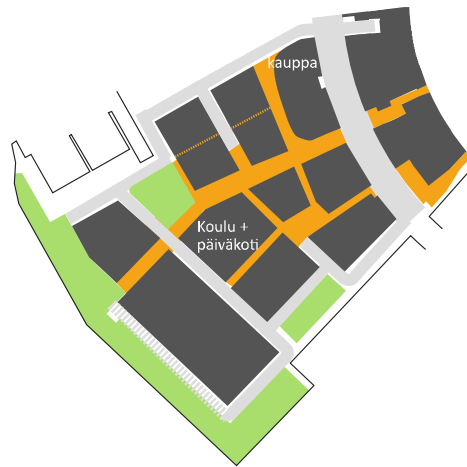
SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT
JA ALUEANALYYSIT

Tehtävänannon luonteeseen on kuulunut vuorovaikutus konsultin ja kaupunkisuunnitteluviraston välillä. Julkisten ulkotilojen suunnittelu on edennyt rinnakkain yleissuunnitelman kanssa, ja suunnitelmat ovatkin vaikuttaneet toinen toisiinsa. Alueen yleissuunnitelma on tarkentunut työn edetessä rakennusten, katujen ja julkisten sekä kaupallisten toimintojen suhteen.

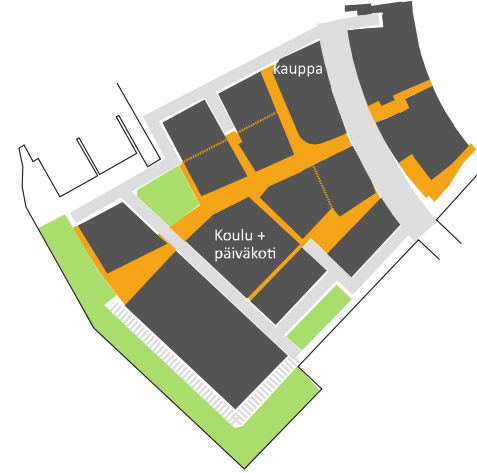
Työtä on täydennetty syksyllä 2017 kaupungin pyynnöstä: kaupungin luovuttama päivitetty korttelirakenne on lisätty kuviin ja suunnitelmiin.

14.12.2016 luovutettu lähtömateriaali

26.01.2017 muuttunut lähtöasetelma

03.02.2017 muuttunut lähtöasetelma

17.02.2017 muuttunut lähtöasetelma

07.04.2017 luovutettu materiaali

16.05.2017 luovutettu materiaali
alkuperäisen konsulttityön lähtökohta

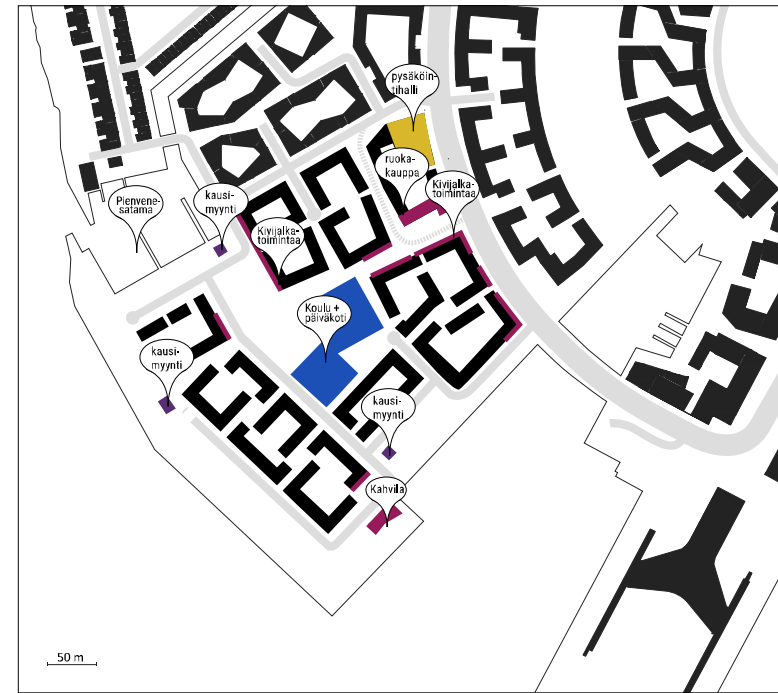

12.11.2017 luovutettu materiaali,
päivitetty tämän raportin kuviin ja suunnitelmiin

JULKISET KAUPUNKITILAT

Aluesuunnitelman julkiset ulkotilat koostuvat rantapuistoista, aluetta kiertävistä katualueista sekä sisäisestä aluetta halkovasta kävelykatuverkostosta.

JULKISET PALVELUT

Kaava-alueen keskelle sijoittuu koulu ja päiväkotii. Atlantinkaaren läheisyydessä sijaitsee kaupallista liiketilaa. Kaaviossa osoitettu kivijalkaan sijoittuva mahdollinen kaupallinen tila, joka on ohjeellinen Kaupunkisuunnitteluviraston antama arvio ja tarkentuu jatkosuunnittelun edetessä.

Rakennusten massat nousevat rannasta Atlantinkaarelle päin. Rannan pientaloalue on noin 2-4 kerroksista, ja Atlantinkaaren viereiset rakennukset noin 6 kerroksisia.

JULKINEN LIIKENNE

Raitiovaunu pysähtyy Atlantinkadun varteen. Melkinlaiturin kävelykadulle osoitetaan raitiovaunun kääntöpaikka, joka toimii myötäpäivään.

Kanariankadulle tulee yhdet kiskot ajoradan eteläreunaan. Kääntöpaikan pitkälle sivulle osoitetaan jättöpysäkki sekä kahdet kiskot (raitiovaunun ohitusmahdollisuus).

KULKUYHTEYDET JA VIRKISTYSREITIT

Tärkeimmät kävely-yhteydet pyritään ohjaamaan pois katualueilta kävelykadulle ja puistoalueille. Nämä yhteydet kokoavat tärkeimmät puisto- ja kaupunkitilat sekä jätkäsaaren palvelut ja julkisen liikenteen pysäkit.

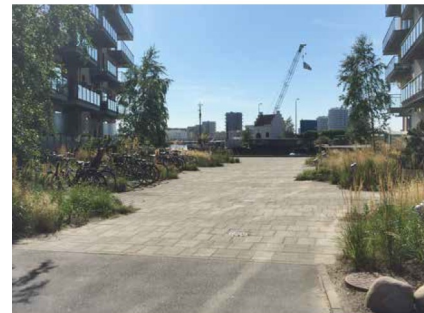
PYÖRÄKAISTAT

Kävelykadulla pyöräväylä erotellaan raitioliikenteen kohdalla kevyesti eroteltu-
na kaistana. Muualla kävelykadulla pyöräily on sallittu, mutta sille ei osoiteta
erillistä väylää. Luonteeltaan puistomainen jaettu kävelykatu rauhoittaa liikennettä
enemmän kuin eroteltu ratkaisu.

Melkinlaiturin kadut ovat luonteeltaan rauhallisia, joten niille ei ole tarvetta
osoittaa erillisiä pyöräkaistoja

1. Kevyesti eroteltu pyöräväylä

2. Jaettu kevyen liikenteen väylä ("pyöräily sallittu")

TILALLISUUS, NÄKYMÄT

Ranta-alue luo julkisivun merelle ja siksi sen luonteella on merkittävä rooli. Jätkäsaaren kaupunginosasta avautuu paikoittain pitkiäkin näkymiä merelle. Alue on ainutlaatuinen, sillä sieltä avautuu saarten välistä avomerinäkymät.

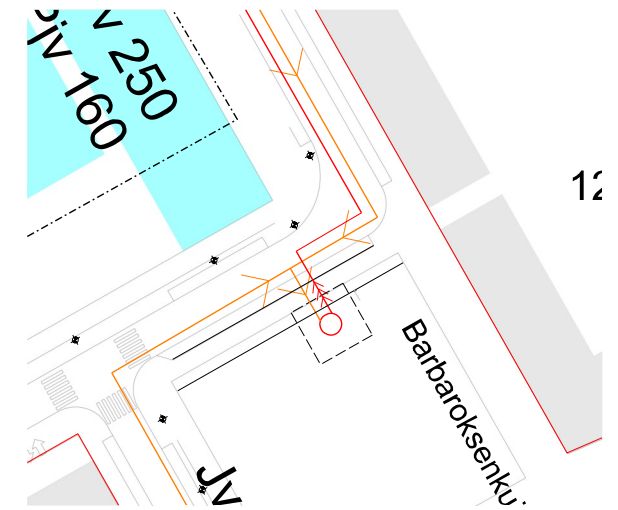
KORKOMAAILMA JA KANSIPIHAT

Rakennettava alue on suhteellisen tasainen. Rantapaiston liittyminen ja ranta-alueiden luiskautumista mereen tutkitaan tässä työssä lähempää.

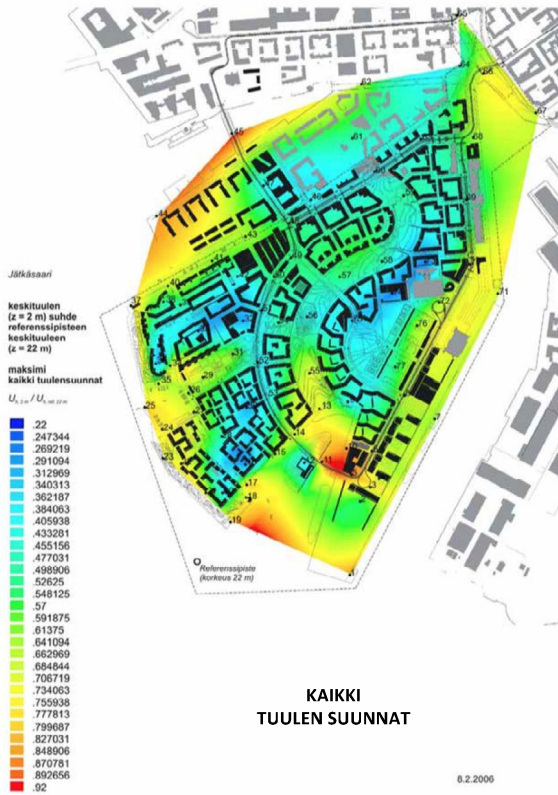
Pysäköinti on ratkaistu tonttikohteisesti kannen alle. Kaavioon on osoitettu ohjeelliset ajoyhteydet kannen alaisiin pysäköinteihin.

Jarkko Nyman välitti (alkuperäinen 3.5, päivitetty 2.6.2017) konsultille Rambollin laatiman kunnallisteknisen yleissuunnitelman luonnoksen, jonka yleisperiaatteet tulee huomioida suunnitelmassa.

Lisäyksenä Jarkko Nyman välitti (12.6) konsultille pyynnön Barbadoksen kadun pumppaamon siirrosta. Sijainti rannassa on osoittautumassa toteutusjärjestyksen kannalta haasteelliseksi, sillä venesataman rantarakenteet pitäisi rakentaa ennen pumppaamoa eikä se ole aikataulu- ja kustannussyistä mahdollista. Suunnittelua tulisi jatkaa tämän sijainnin pohjalta.

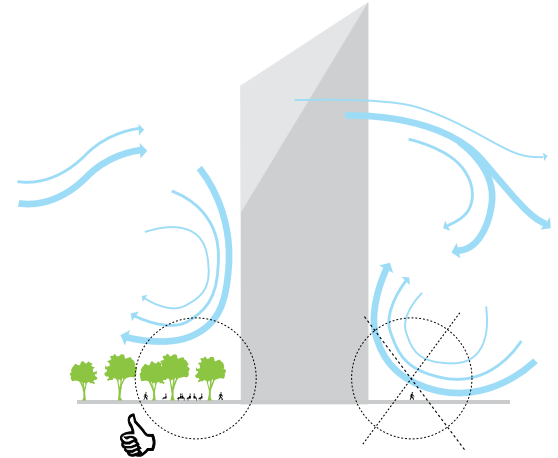
KAIKKI
TUULEN SUUNNAT

Kuva 10a: Suhteellinen keskituuli katutasossa: maksimi, kaikki tuulen suunnat.

YLEINEN
TUULEN SUUNTA

Kuva 12b: Esimerkki tuulen suuntaokhtaista tuloksesta, tuulen suuntakulma 210°.

Rakennusten massoitellun lisäksi puustolla voidaan vaikuttaa positiivisesti tuulen vaikutuksiin.

Rakennusten massoitellu on päivittynyt testatusta versiosta. Kaavio antaa kuitenkin käsityksen tulevasta tilanteesta: Melkinlaiturin rannat ovat hyvin tuulille alttiita paikkoja.

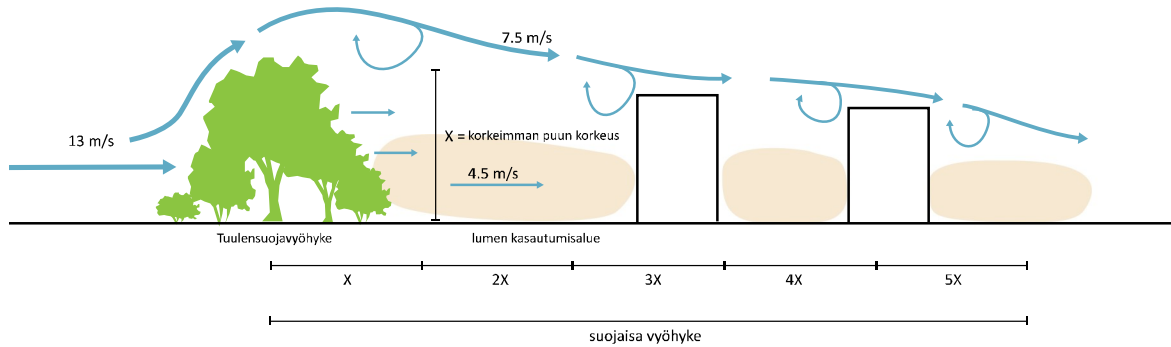
Vertaamalla kaikkien tuulen suuntien vaikutuksia (vasemmalla) yleisempään tuulensuuntaan (oikealla) voidaan todeta, että ranta-alueet ovat erittäin alttiita tuulille, mutta rakennusten massoitellu voidaan vaikuttaa alueen sisäisiin tiloihin.

Puuskaiset tuulet voivat olla sekä epämiellyttävät että vaaralliset

Tuulen voimakas vaikutus puuston kasvuun.

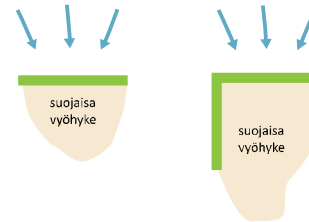
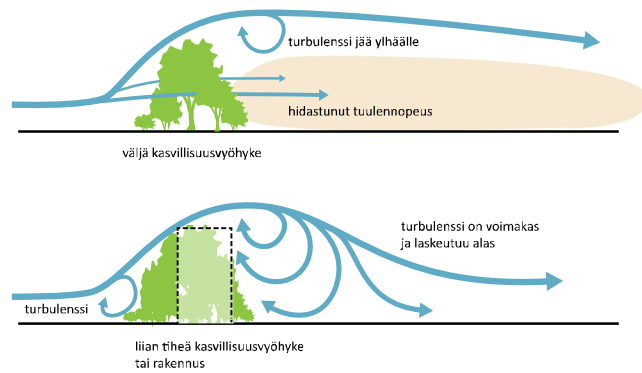

Kasvillisuudella voidaan vaikuttaa merkittävästi tuulen voimakkuuteen. Oikeanlainen tuulensuojavyöhyke hidastaa tuulen voimaa ja nostattaa sen suuntaa ylöspäin, jolloin sen vaikutus ylettyy muuallekin Melkinlaiturin alueelle.

Tuulensuojavyöhykkeeseen voidaan vaikuttaa maastonmuodoilla, kasvivalinnoilla, istutuksen tiheydellä, muodolla ja korkeudella.

Vaikka puusto toimii tehokkaasti tuulta vaimentavana elementtinä, hyvin tuuliset paikat muodostavat puulle vaativat kasvuolosuhteet. Siksi puut on tärkeä istuttaa nopeammin kasvavan suojakasvillisuuden yhteyteen. Ne voidaan myös suojata maastonmuodoilla.

TUULENSUOJAVYÖHYKKEEN PERIAATE

TUULENSUOJANVYÖHYKKEEN MUOTO

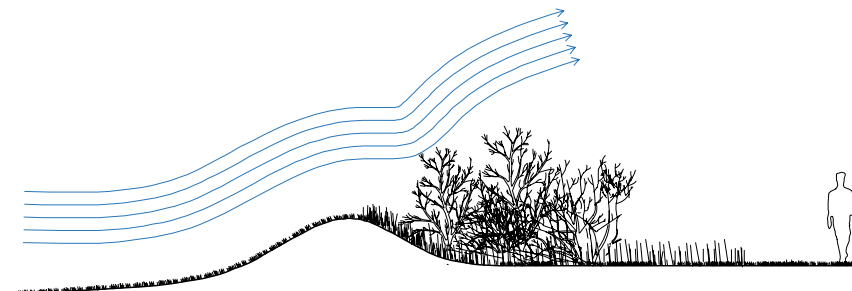

Tyyni reunakasvina

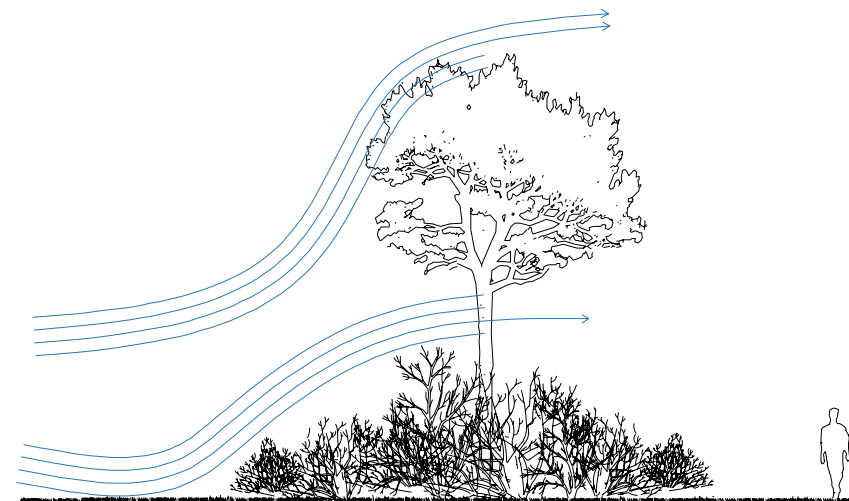

Ulkosaariston kasvillisuutta

TUULENSUOJAN TIHEYS

Maastomuodot varmistavat kasvillisuuden pärjäämisen ja muodostavat suojaavan kokonaisuuden kasvillisuuden kanssa.

Monikerroksisen kasvillisuuden hyödyntäminen tuulensuojana

TUULENSUOJAN LUOMINEN

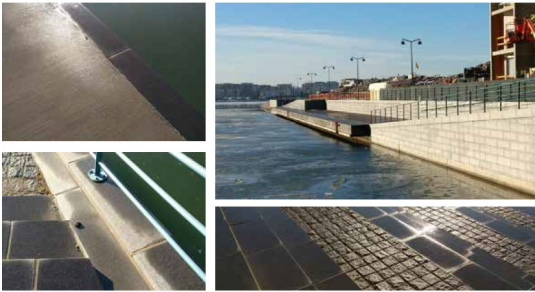
Maastomuotoja sekä kasvillisuuden lajikkeiden kehitysvaiheistusta hyödynnetään rantapuisto-alueella. Puut istutetaan nopeammin kasvavan suojakasvillisuuden yhteyteen.

SAUKONPAADEN RANTA

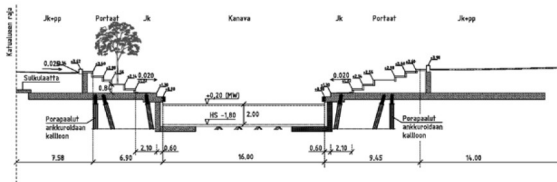

JAALANRANNANPUISTO

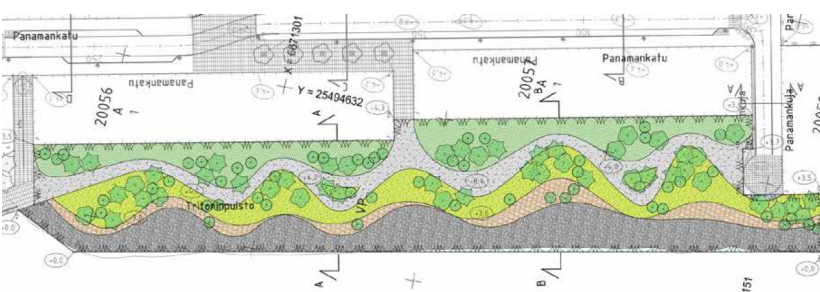
SAUKONPAASI

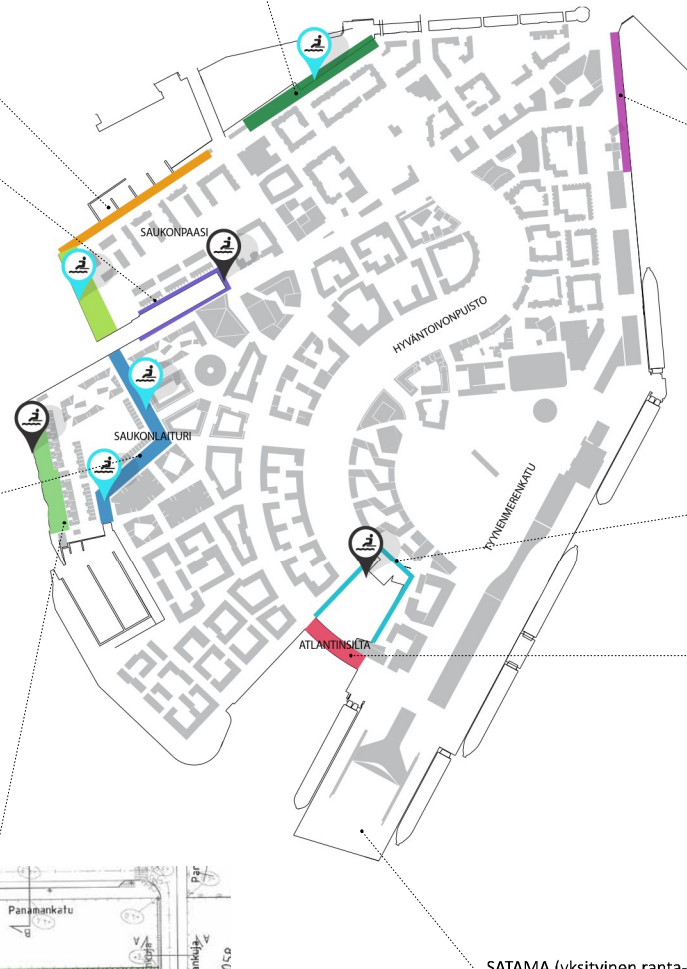
SAUKONLAITURIN KANAVA

TRITONINPUISTO

Lähde: Remboll

- Veden äärelle laskeutuminen mahdollistettu
- Veden äärellä oleskelu mahdollistettu

SILLILAITURI - vanhaa satamarakennetta

MELKINLAITURI / VALTAMERILAITURI

ATLANTINSILTA

Lähde: IVSP

SATAMA (yksityinen ranta-alue)

Katutilojen ja -materiaalien toivotaan jatkuvan samankaltaisina ympäröiviltä, jo rakentuneilta alueilta Melkinlaiturille. Tällä sivulla esitetään esimerkkejä rajautuvista katusuunnitelmista ja katutiloista.

SAUKONLAITURI

- monilajinen puusto
- luonnonkiveys yksityiskohdissa
- asfaltti

KASVILLISUUS

Monilajinen puukujanne, jolla on yhtenäinen habitus

PINTAMATERIAALIT

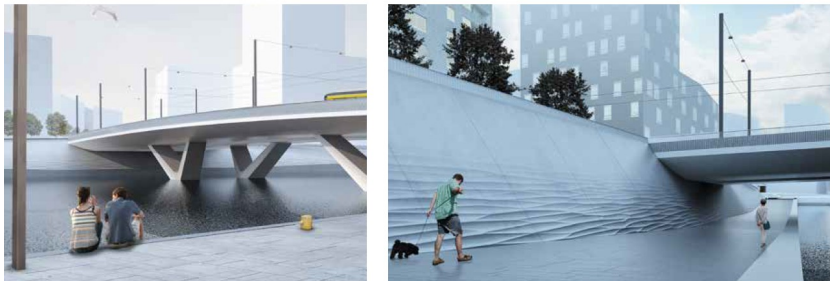

- Asfaltti ja luonnonkiven käyttö osa-alueiden rajauksissa
- Luonnonkiven käyttö osa-alueiden rajauksissa (pysäköinti)
- Asfaltti

Lähde: Saukonpaaden hankeohjelma

ATLANTIN SILTA / MELKINLAITURI

- vahva muotoilu
- betonin pinnan variaatioita muurissa (veden liikkeitä inspiraationa)

Lähde: WSP

VALMIIT ALUEET / MAASTOKÄYNTI

KATUALUEET

eri väriset, vaihtelevasti ladotut ja käsitellyt luonnonkivet + asfaltti

KATUJEN JA KÄVELYKATUJEN VAIHETTUMISALUE

eri väriset, vaihtelevasti ladotut ja käsitellyt luonnonkivet

KÄVELYKADUT

vaihtelevasti ladotut ja käsitellyt luonnonkivet

TYYNENMERENKATU

- monilajinen puusto
- kasvillisuuden vaihtuminen mereisestä puisto- ja puutarhamaiseen
- jalankulkupainotteinen kiveys
- kiveyksen vaihtuminen ja aukiopintojen ladonta (erikoisaiheet)
- ripustettu valaistus, erikoisvalaistus uuden terminaalin edessä

Lähde: MASU Planning

YLEISSUUNNITELMA

Yleissuunnitelman tavoitteena on kokonaiskonsepti, jossa esitetään tuoreita ideoita ja haetaan näkemyksiä Melkinlaiturin alueen puistojen ja katujen sekä niihin liittyvien aukioalueiden hahmoon ja toiminnallisuuteen.

Lähtökohtana ovat Helsingin kaupungin strategisten tavoitteiden ja linjauksen mukainen alueiden kehittäminen sekä yleisten alueiden hyvä käytettävyys, korkeatasoinen ja viihtyisä kaupunki- ja maisemakuva. Alueelle luodaan omaleimainen ilme joka liittyy luontevasti Jätkäsaaren muihin alueisiin. Suunnittelun tavoitteena on turvallisen, kestävä, toimivan, viihtyisän ja esteettömän ympäristön toteuttaminen ja ylläpito.

Aluetta kehystää etelässä meri, jota myötäilee monipuolinen rantapuisto. Sen lisäksi alueelle sijoittuu suojaisampi taskupuisto. Kävelykatu halkoo asuinalueita kuroen korttelit, palvelut ja puistot yhteen. Se luo Melkinlaiturille omaleimaisen vahvan elementin, jossa alueen yhteisöllisyys korostuu. Se tarjoaa erilaiset puutteen niin kaupalliseen kuin yhteisölliseen toimintaan kuten kausimyynille, kivijalkakauppojen terasseille ja asuinalueiden pienimuotoisiin tapahtumiin.

Katuverkosto kulkee alueen ympäri kooten asuinorttelit yhteen. Pysäköinti on järjestetty pysäköintilaitokseen sekä kannenalaisiin tiloihin korttelipihojen alle. Vieraspysäköintiä on osoitettu kadunvarsiin.

Alustavan pelastussuunnitelman on laatinut Teemu Vuontoniemi (KSV) työn lähtökohdaksi (11/2017). Luonnossuunnitelma toimii tämän työn pohjana.

Yleinen mitoitushje on, että 1000m² aurattava alue vaatii noin 50 m³ tilan lumen välivarastointiin. 50 m³ lumitilalle osoitetaan noin 30 m² suuruisen kasausalueen.

Väliaikainen lumenkasauspaikka mahdollistaa tilapäisen lumenkasauksen tarpeen mukaan. Lumi ei jää paikkaan sulamaan, vaan se kuljetetaan muualle. Tavoitteena on saada kaavaselostukseen maininta, että aluetta voi käyttää lumen väliaikaiseen varastointiin. Kaupungin tavoitteena on saada kaavaselostukseen teemakartta, jossa lumen väliaikaiset kasauspaikat on osoitettu.

Osoitetut alueet ovat suuntaa-antavat, ja tarkentuvat katualueiden rajojen, istutusalueiden ja kalusteiden sijoitusten tarkentuessa. Jatkotyössä on myös mietittävä miten huoltorekat pääsevät hakemaan lumen.

Myös pysäköintipaikoille voidaan osoittaa väliaikaisia kasauspaikkoja, mutta lähtökohtaisesti tässä luonnoksessa on pyritty välttämään näitä ratkaisuja. Sen mahdollisuus on kuitenkin hyvä ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.

Viimeisessä ohjausryhmän kokouksessa sovittiin, että tähän tasoon jäävä tarkastelu riittää tähän työhön. Jatkotyöstöön sisältyy lumenkasauspaikojen tarkempi tarkastelu.

■ AURATTAVA ALUE: 29000 m²

■ KASAUSALUEET: 29 kpl / à 30 m²*

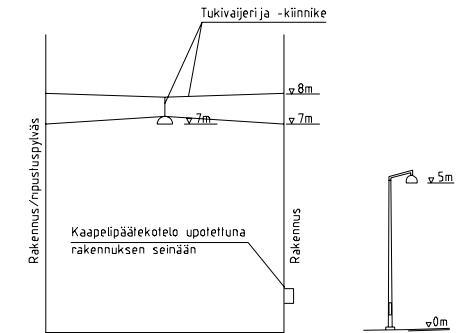
*1000 m² ala edellyttää 50 m³ tilavuuden lumenkasaukselle, joka vastaa noin 30 m² kokoista aluetta.

*Kuvassa on esitetty alkuperäisen konsulttityön suunnitelma, eikä syksyllä päivitettyä aineistoa. Periaate on säilynyt samana ja on siirtynyt kaupungille jatkotyöstettäväksi.

VALAISTUSSUUNNITELMA - PERIAATE

Pohjoisen alueen ripustettu valaistus seuraa Kanariankadun ja viereisen Saukonlaiturin alueen malli- ja ripustusratkaisuja. Katualueilla valaisinpylväsmalli on yhtenäinen Saukonlaiturin alueen mallin kanssa, mutta puisto- ja kävelykatujen pylväsmalli voi olla poikkeava, Melkinlaiturin oma malli. Puistojen oleskelupaikkoihin voidaan sijoittaa erikoisvalaistusta kuten kohdistetut spottivalaisimet. Neptunuksen rantapuiston kevyen liikenteen reitti ei ole talvikunnossapidettävä, joten sinne voidaan osoittaa pollarivalaistus. Näin myöskään ranta-alueita ei ylivalaista, mikä on Helsingin merenpuoleisen kokonaisjulkisivun puolesta tärkeää.

Saukonlaiturin valaistuksen ripustus- ja pylväsvalaistuksen periaate (WSP).

VALAISTUSSUUNNITELMA

- ripustettu valaistus
- valaisinpylväs
- erikoisvalaistus, pylväs
- pollarivalaistus, Neptunuksen puisto

*Kuvassa on esitetty alkuperäisen konsulttityön suunnitelma, eikä syksyllä päivitettyä aineistoa. Periaate on säilynyt samana ja on siirtynyt kaupungille jatkotyöstettäväksi.

1:2000

KATUJUUSTO

Alueen puusto jakautuu kahteen lajikekokonaisuuteen: Merellisen ympäristön lajikkeet ja puistomaisen kaupunkiympäristön lajikkeet. Neptunuksenpuisto, kävelykatu sekä Tulimaanpuisto muodostavat merellisten lajikkeiden alueen, kun taas katualueet kuuluvat kaupunkimaisten lajikkeiden kokonaisuuteen.

Jokainen katu ilmenee omalla, muutaman eri lajikkeen katupuuvälikoimalla, jotta mahdolliset puusairaudet eivät heikennä tai poista yhden kadun puustoa kokonaan.

PUISTOT / KÄVELYKADUT

Puistoissa ja kävelykadulla suositaan sekaistutuksia ja merelliseen ympäristöön sopivia puulajeja.

tervaleppä

koivu

männyt

saarni

KADUT

Jokainen katu ilmenee omalla katupuuvälikoimallaan. Puulajeissa painotetaan monimuotoisuutta ja tunnistettavuutta, jota haetaan esimerkiksi habituksen, värityksen, kukinnan ja vuodenaikojen vaihtelun avulla.

ruotsinpihlaja

punasaarni

verivaahtera / vaahtera

serbiankuusi

NÄKYVÄN HULEVESIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET

Kävelykaduilla hulevesiä pyritään ohjaamaan näkyvästi kouruaiheissa. Kaduilla pysäköintipaikkojen reunarajauksia pyritään hyödyntämään vesien kuljettamiseen. Jalankulkualueiden hulevesiä ohjataan myös katupuille.

Esitetty periaate yhdistetään Rambollin osoittamiin kunnallisteknisen suunnitelman luonnosperiaatteisiin (s. 10).

Jatkotyöstössä kourun valinnassa tulee ottaa huomioon aeraamisen aiheuttamat rajoitteet ja esteetön kulku. SURAKU-ohjeen mukaan (esteettömyyden erikoistaso) avokourun syvyys 20 mm, luiskataan 1:10 tai loivemmin.

- Puhdistuskaivo / öljynerotuskaivo
- Jätevesipumppaamo
- Pintakouru, kävelyalue
- Pintakouru, katualue
- -kouru rajausaiheissa
- vesiä ohjataan myös katupuille
- - - Tulvareitti
- - - Purkupaikka

KÄVELYKADUT

Huomaamaton kouru, Jätkäsaari

Vesiä voidaan kävelykaduilta ohjata katupuille ja istutusalueille.

ESTEETTÖMYYS

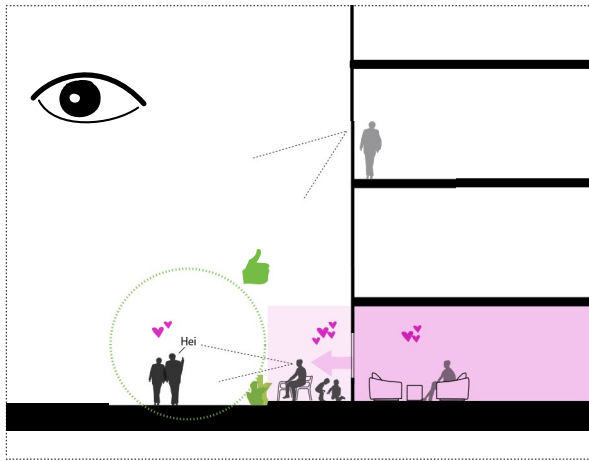
Kourun valitsemisessa tulee ottaa huomioon esteettömyysvaatimukset

KADUT

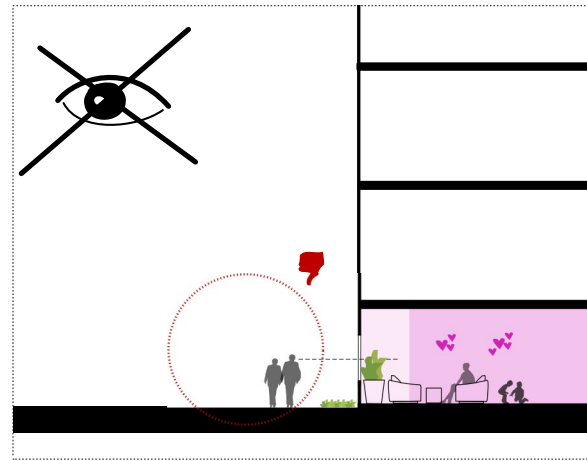

Reunarajauksen hyödyntäminen vedenkuljettamisessa, Jätkäsaari

MAANTASOKERROKSEN ETUVYÖHYKKEET

TAVOITELTAVA TILANNE

EI-TOIVOTTU TILANNE

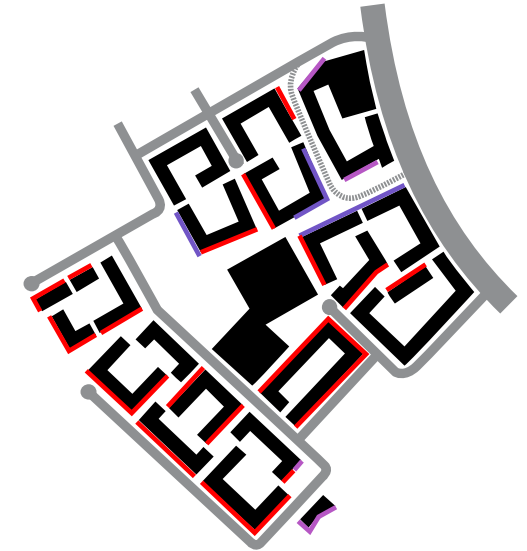
TAVOITELTAVA TILANNE
ETUVYÖHYKE + POSITIIVINEN PASSIIVINEN VALVONTA

Etupuutarhat tai -terassit rakennusten julkisivuilla muodostavat puoliyksityisen vyöhykkeen julkiseen katutilaan. Tällä tavalla mahdollistetaan, että suurempi määrä ihmisiä liikkuu ulkotilassa, mikä lisää puisto- ja katutilojen positiivista passiivista valvontaa ja sosiaalisia kohtaamispaikkoja. Kuitenkin on otettava huomioon ilmansuunnat etupihojen käyttöä mietittäessä: Onko etupiha oleskeltava vai lähinnä pyörän tai rattaiden säilytyspaikka, vai kenties pelkkä istutusalue?

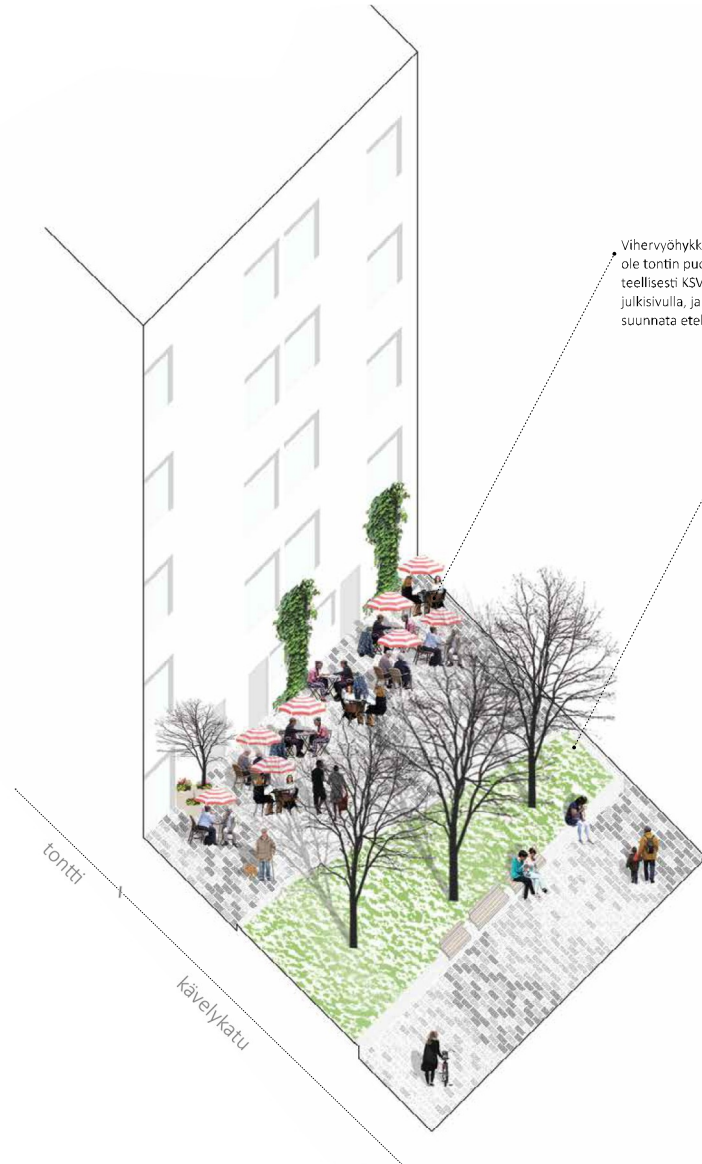
Vastaavasti epätoivottu tilanne syntyy silloin, kun katutasoon liittyy asuntoja, joiden ikkunat halutaan peittää, jotta saadaan yksityinen kotitila. Tällöin sekä asunnon että katualueen viihtyvyyden potentiaalia ei hyödynnetä. Pahimmassa tapauksessa sekä kadulla että asunnossa on turvaton olo: Asunnossa tuntuu kuin joku seisoi ikkunan verhojen takana, ja katutila tuntuu valvomattomalta ja kolkolta.

MIKSI ETUPIHOJA TULISI LUODA MAANTASOKERROKSIIN?

- > ne aktivoivat katutilaa
- > ne lisäävät passiivista positiivista valvontaa
- > ne lisäävät sosiaalisia kohtaamispaikkoja
- > ne nostavat maantasokerrosten asuntojen houkuttelevuutta
- > ne nostavat asuinalueen arvoa
- > ne nostavat alueen viihtyvyyttä
- > niillä rajataan selkeästi yksityinen tila julkisesta
- > niillä voidaan jäsentää katutilaa
- > niillä voidaan nostaa katuvihreän määrää
- > niillä voidaan vaikuttaa ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin esim. hulevesien hallintaan

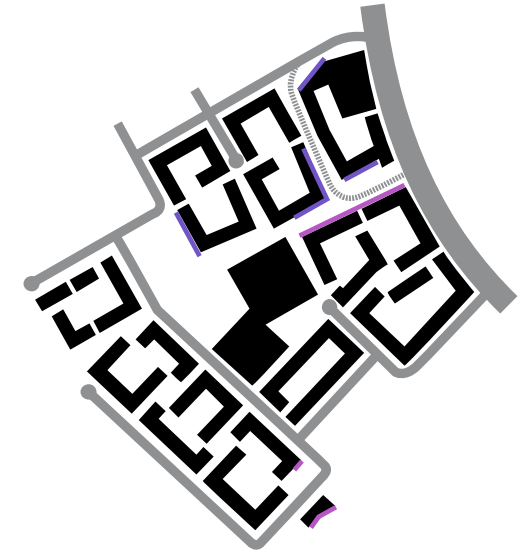

- ETUVYÖHYKKEET
- Tontille rajautuvat etuvyöhykkeet
 - Mahdolliset kaupalliset terrassivyöhykkeet kadun tai kävelykadun puolella
 - Kaupalliset terrassivyöhykkeet tontin puolella.

Vihervyöhykkeen ja julkisivun väliin sijoittuva terassivyöhyke ei ole tontin puolella. Liiketilan terassit on työhön osoitettu viitteellisesti KSV:n ohjeistuksen mukaan. Ne sijaitsevat pohjoisella julkisivulla, ja jatkotyössä voisikin miettiä olisiko ne parempi suunnata etelään.

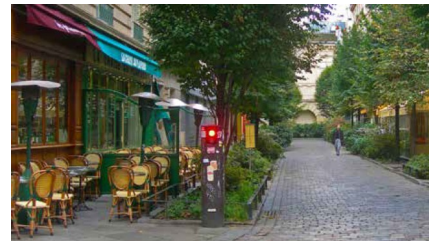
Istutusalueet ovat ilmeeltään runsaita ja reheviä. Niissä sijaitsee suurikokoisia vuodenaikoja voimakkaasti ilmentäviä puita. Istutusalueiden reunoihin on integroitu penkkejä.

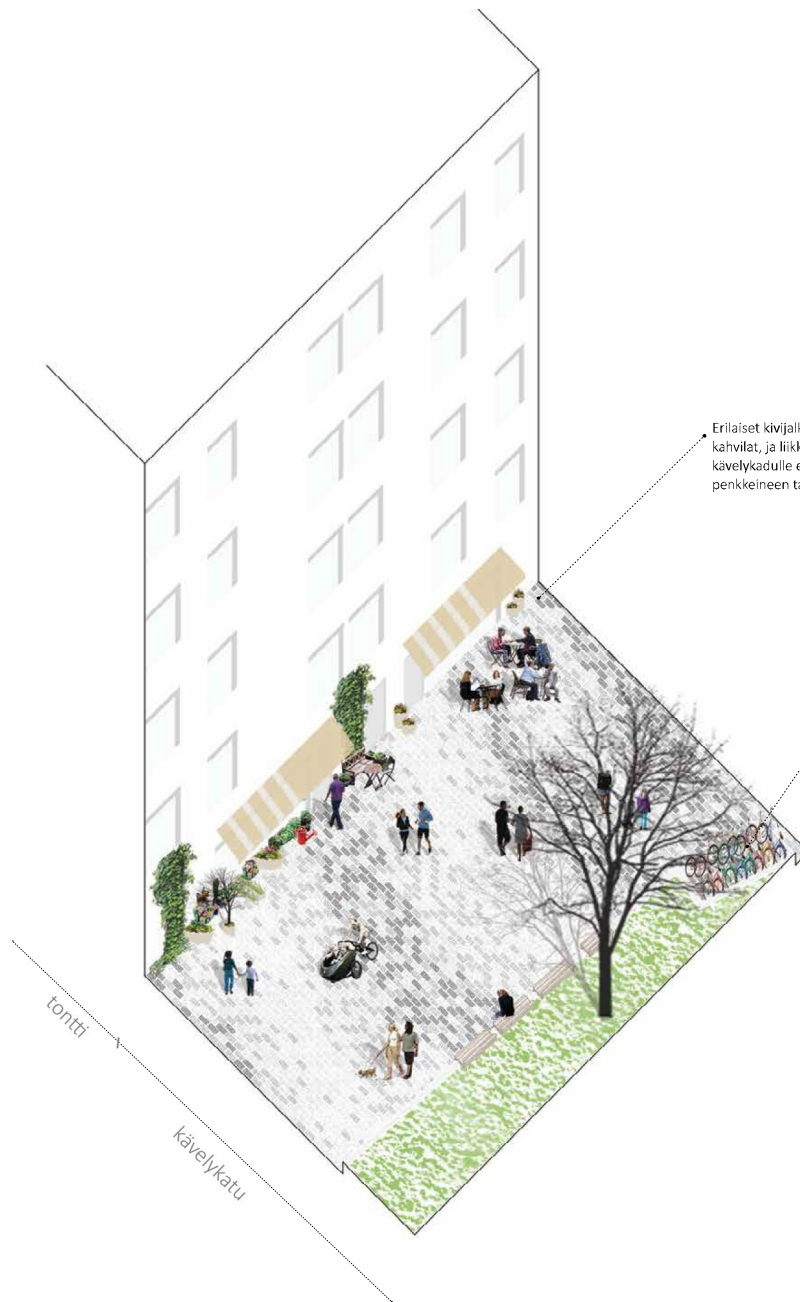

ETUVYÖHYKKEET
Arvioituja paikkoja liiketilojen terasseille ja etuvyöhykkeille.

1. LIIKETILAN TERASSIT

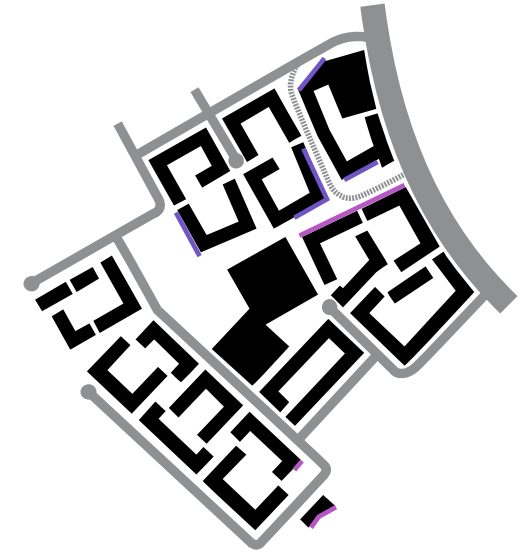
Pohjoisosassa kävelykadulla muodostetaan viheralueen avulla rajaus liiketilojen terasseille. Rantakahvilalle mahdollistetaan isompi rantaterassivaraus.

Erilaiset kivijalkatoiminnot kuten kukkakaupat, kahvilat, ja liikkeet voivat halutessaan levittäytyä kävelykadulle esimerkiksi ruukkuineen, rekkeineen, penkkeineen tai kahvilapöytineen.

Kävelykadulle on myös tuotu pyöräpysäköinti- paikkoja esimerkiksi liiketilojen käyttäjille.

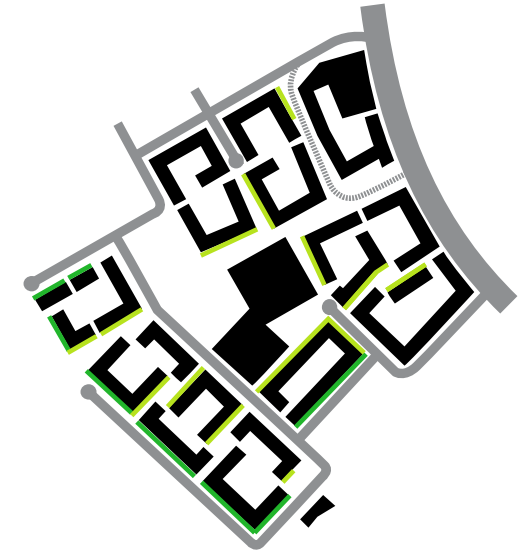
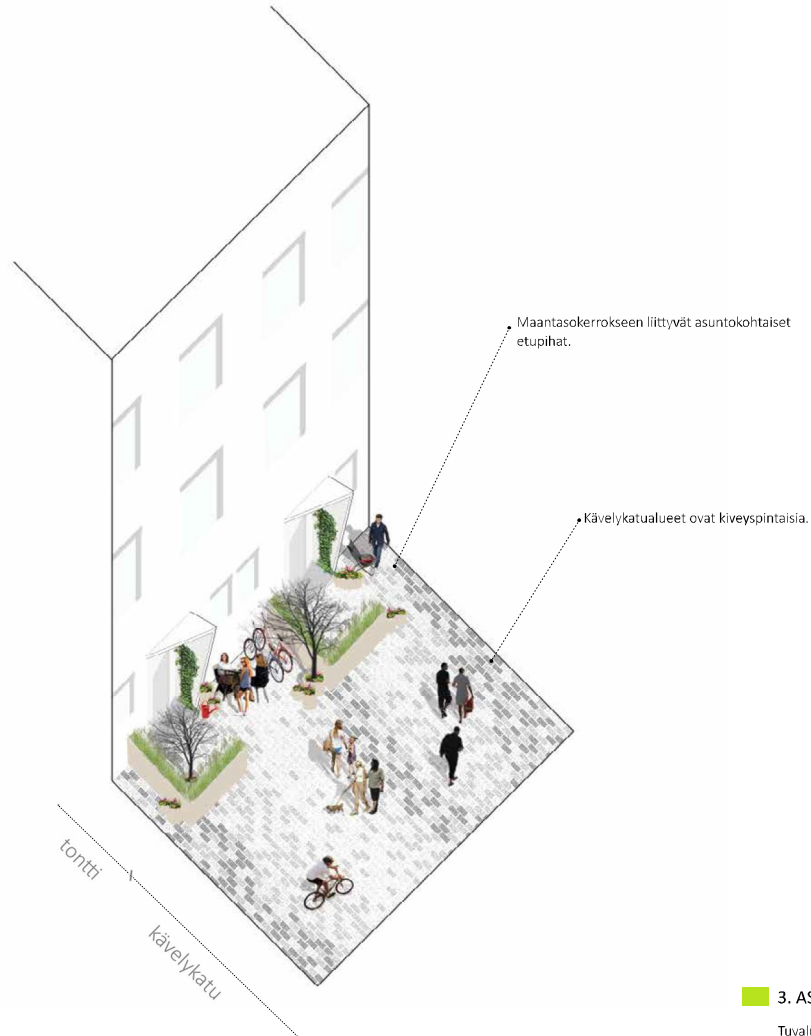

ETUVYÖHYKKEET
Arvioituja paikkoja liiketilojen terasseille ja etuvyöhykkeille.

2. LIIKETILAN ETUVYÖHYKE

Muuten liiketilojen etuvyöhyke voi rajautua vapaammin julkiseen tilaan kaupallisten tilojen tarpeiden mukaan.

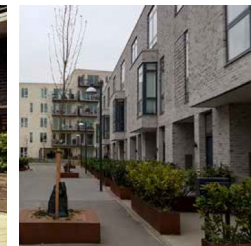
ETUVYÖHYKKEET
Arvioituja paikkoja yksityiseksi tai taloyhtiön yhteisiksi etupihoiksi sekä asuntojen terasseiksi.

3. ASUNTOON LIITTYVÄ ETUPIHA (leveys 1,5 - 2,5 metriä)

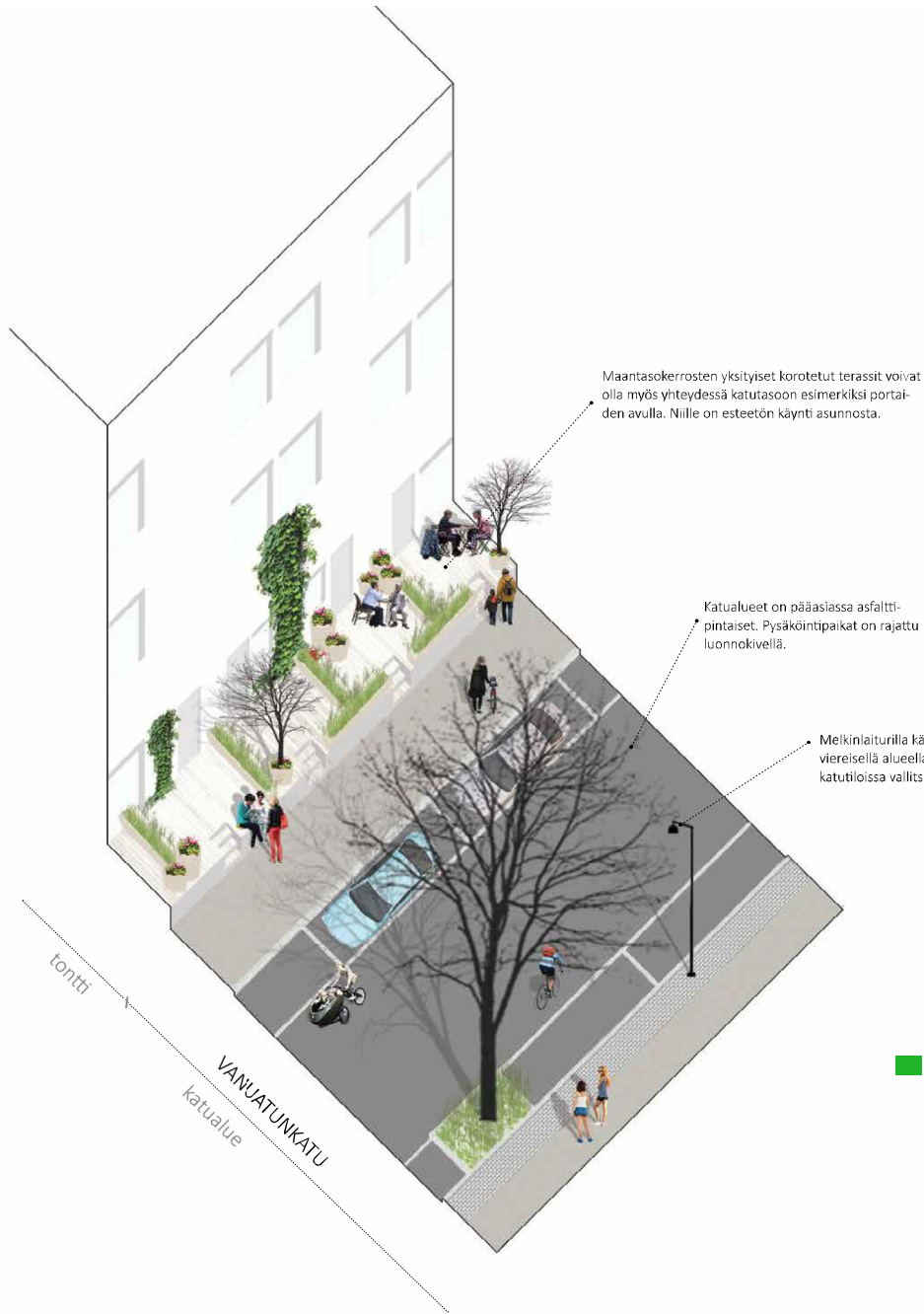
Tuvalunkujalla asuntokohtainen sisäänkäynti maantasossa.

Sluseholmen, Kööpenhamina

Kalasatama

Maantasokerrosten yksityiset korotetut terassit voivat olla myös yhteydessä katutasoon esimerkiksi portaiden avulla. Niille on esteetön käynti asunnosta.

Katualueet on pääasiassa asfalttipintaiset. Pysäköintipaikat on rajattu luonnokivellä.

Melkinlaiturilla käytetään samaa tyyppivalaisinta kuin viereisellä alueella, Saukonlaiturilla, on käytetty. Näin katutiloissa vallitsee yhtenäinen ilme.

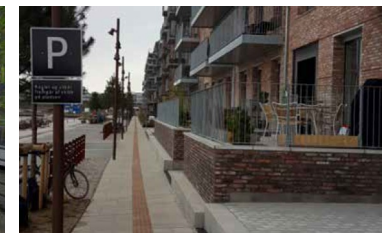
ETUVYÖHYKKEET
Arvioituja paikkoja yksityiseksi tai taloyhtiön yhteisiksi etupihoiksi sekä asuntojen terasseiksi.

4. ASUNTOON LIITTYVÄ TERRASSI (leveys yli 2,5 metriä)

Maantasokerrokset liittyvät yksityisiin korotettuihin terasseihin, jotka voivat olla myös yhteydessä katutasoon.

Kalasadama

Reunavyöhyke on pääasiassa istutettu ja siihen integroidaan porrashuoneiden sisäänkäynnit. Sisäänkäyntien yhteydessä voi olla pyöräpaikkoja tai oleskelupenkkejä.

Taloyhtiön yhteiset etupihat rajautuvat kivettyihin kävelykatuihin. Vihreät etupihaosiot voivat olla ilmeeltään kokonaan istutettuja (asuntoihin rajautuen) tai sitten käyttöalaa (yhteistiloihin rajautuen).

ETUVYÖHYKKEET

Arvioituja paikkoja yksityiseksi tai taloyhtiön yhteisiksi etupihoiksi.

5. TALOYHTIÖN ETUPIHA

A. ISTUTETTU VIHREÄ ETUVYÖHYKE

Tontilla olevaa vihreää: selkeästi rajautuva istutusallas ja merellistä kasvillisuutta suosivaa.

Mereiset heinäistutuksetm, Havneholmen Kööpenhamina

Kalasadama, heinäistutus alkukeväästä

Eiranranta, monilajinen istutus elävöittää katutilaa

B. TOIMINNALLINEN SISÄÄNKÄYNTIPIHA PORRASHUONEESEEN

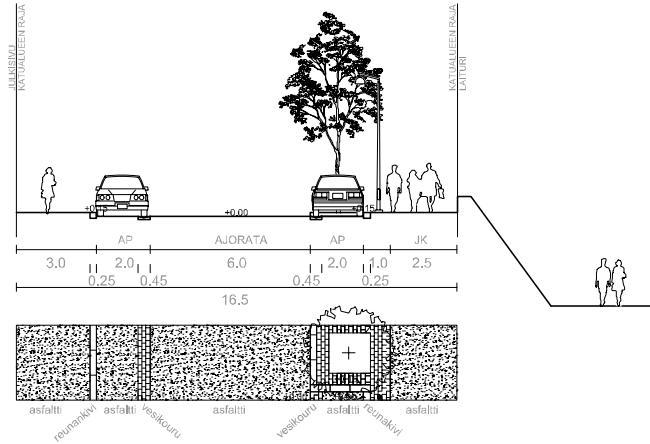
Luodaan taloyhtiölle puitteet luoda katutilaan oma vihreä sisäänkäynti- ja oleskeluvyöhyke. Etuvyöhyke sijoittuu tontille ja sieltä on suositeltavaa ohjata käynti porrashuoneisiin.

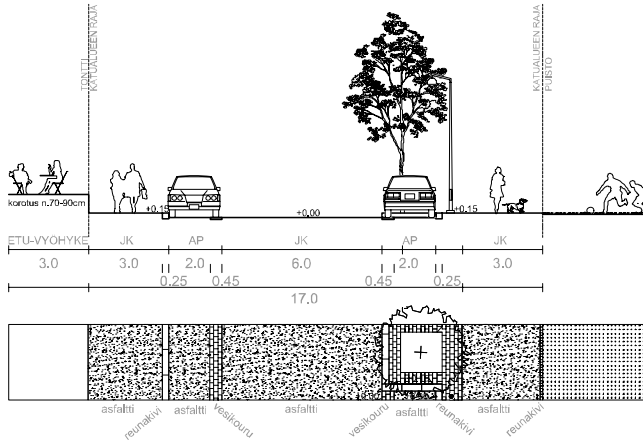
Arabianranta, taloyhtiön sisäänkäyntipiha

KATUALUEET

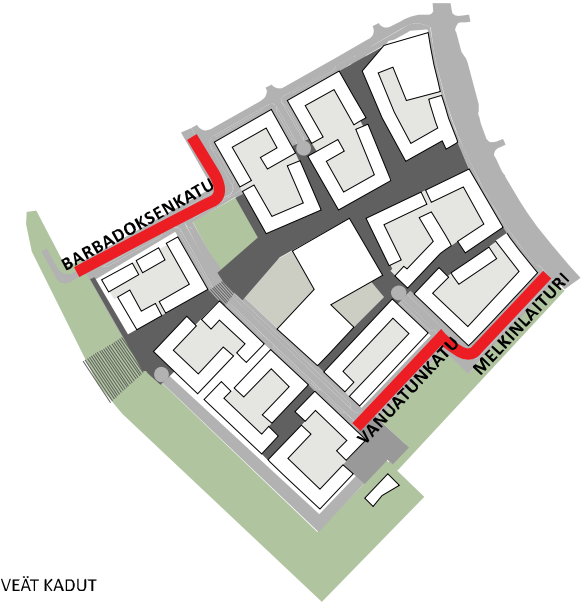
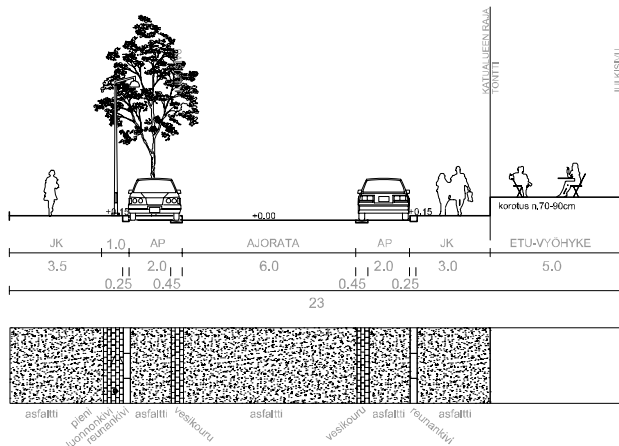
MEIKINLAITURI
1:200

VANUATUNKATU
1:200

BARBADOKSENKATU
1:200

RANTAPUISTOON RAJAUTUVAT LEVEÄT KADUT

Rannan katujen mitoitus seuraa Saukonpaaden Kanariankadun mitoitusta ja ilmettä. Tiiviillä puustolla pyritään lieventämään tuulen vaikutuksia katutilassa.

Asuinalueella sekä satamaan rajautuvilla kaduilla parkkipaikat osoitetaan kadun molemmille puolille.

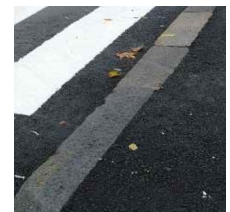
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

Graniittikivi
reunarajaus

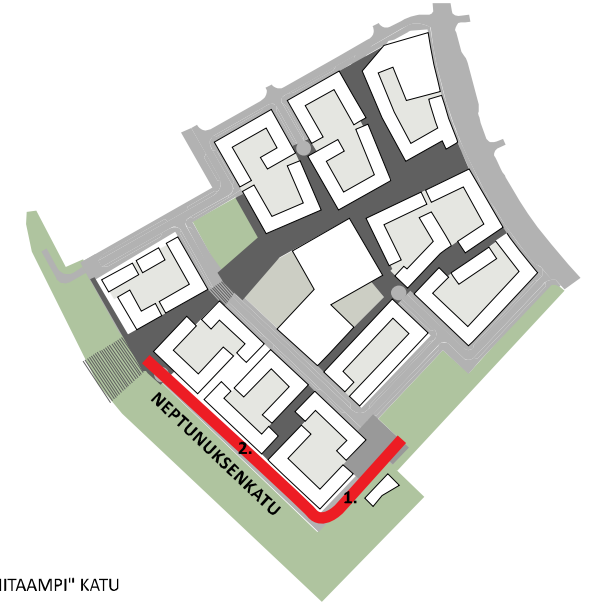
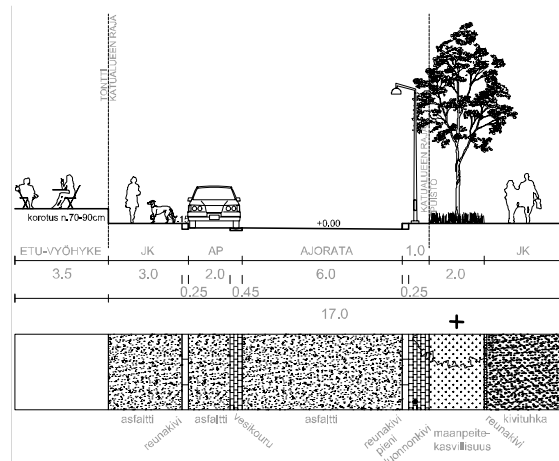

Luonnonkivi/mukulakivi, monivärinen
Kulun ohjaaminen

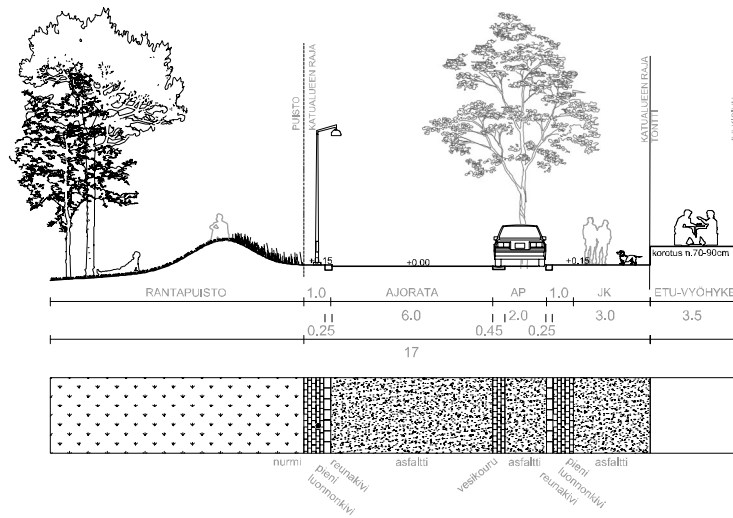

Graniittireunat / asfaltti
Katualueet / jalankulku

NEPTUNUKSENKATU 1
1:200

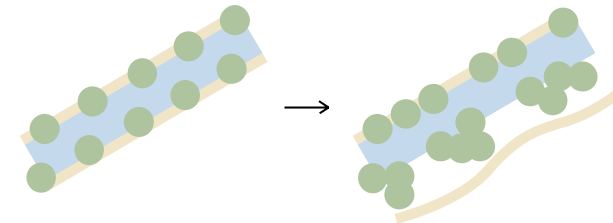
NEPTUNUKSENKATU 2
1:200

RANTAPUISTOON RAJAUTUVAT "HITAAMPI" KATU

Rantaan ja rantapuistoon rajautuvilla alueilla parkkipaikat osoitetaan ainoastaan rakennusten puolelle.

Pyrkimys tehdä puistomainen katutila esimerkiksi katupuiden epäsäännöllisellä sormittelulla puiston puolella.

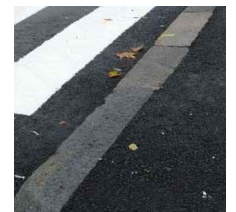
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

Graniittikivi
reunarajaus

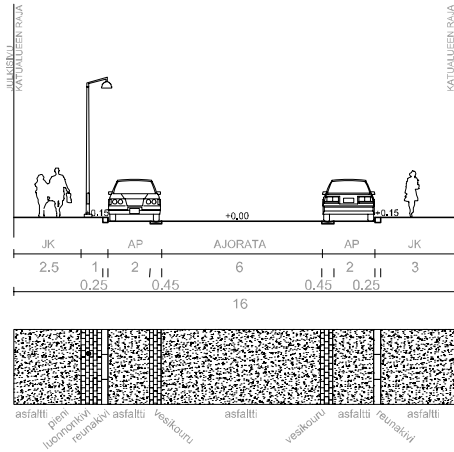

Luonnonkivi/mukulakivi, monivärinen
Kulun ohjaaminen

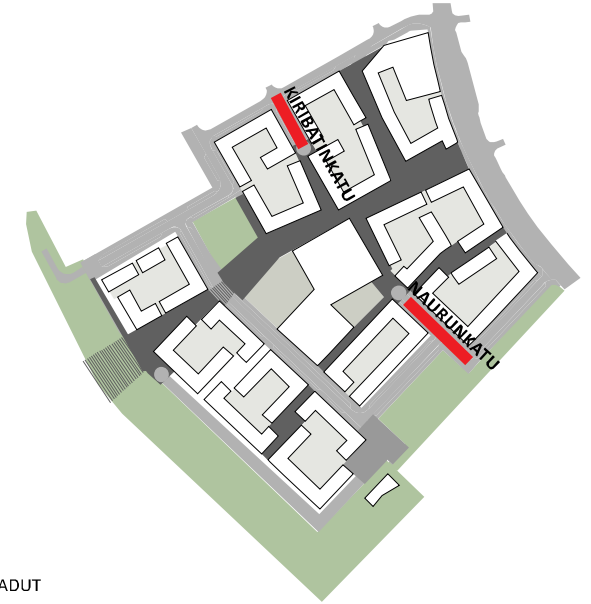
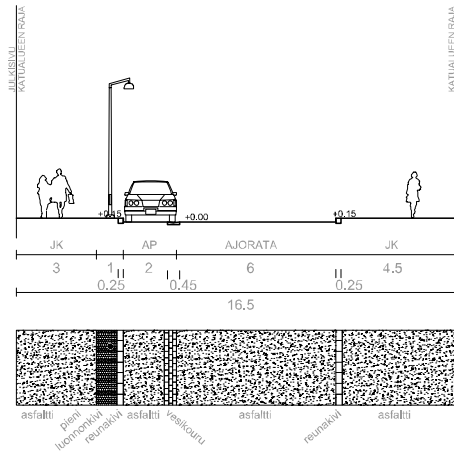

Graniittireunat / asfaltti
Katualueet / jalankulku

KIRIBATINKATU
1:200

NAURUNKATU
1:200

KORTTELEIDEN VÄLISET KAPEAT KADUT

Kapeiden katuosuuksien valaistus- ja mitoitusperiaatteet seuraavat Saukonlaiturin kaavoitusalueen periaatteita. Näin saadaan yhtenäinen ilme alueiden välille.

- puuton pikkukatu
- valaisinpylväs toispuoleisesti omalla erotuskaistalla
- pysäköinti molemmin tai toispuoleisesti riippuen pelastusteistä ja kansipihojen ajoyhteyksistä
- rajaukset luonnokivellä

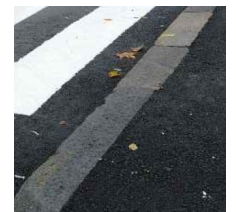
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

Graniittikivi
reunarajaus

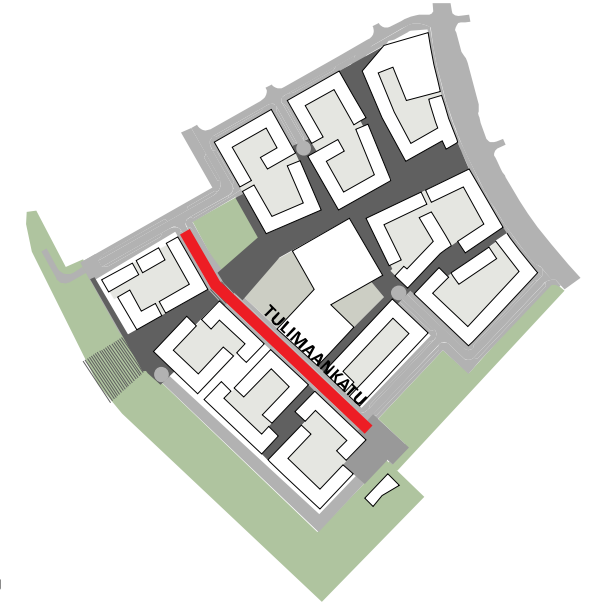
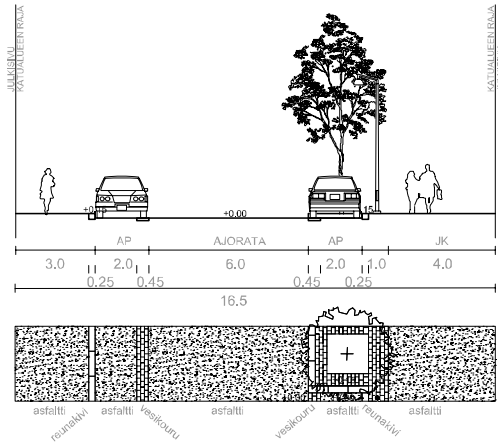
Luonnokivi/mukulakivi, monivärinen
Kulun ohjaaminen

Graniittireunat / asfaltti
Katualueet / jalankulku

TULIMAANKATU

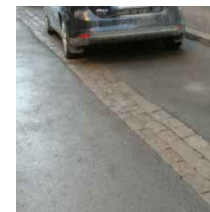
1:200

KORTTELEIDEN VÄLINEN PÄÄKATU

- Katupuusto kadun pohjoiselle puolella
- molemminpuoleinen pysäköinti
- valaisinpylväät katupuuston lomassa
- rajaukset luonnonkivellä

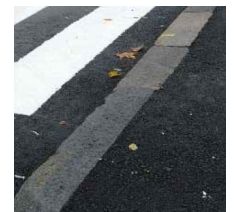
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

Graniittikivi
reunarajaus

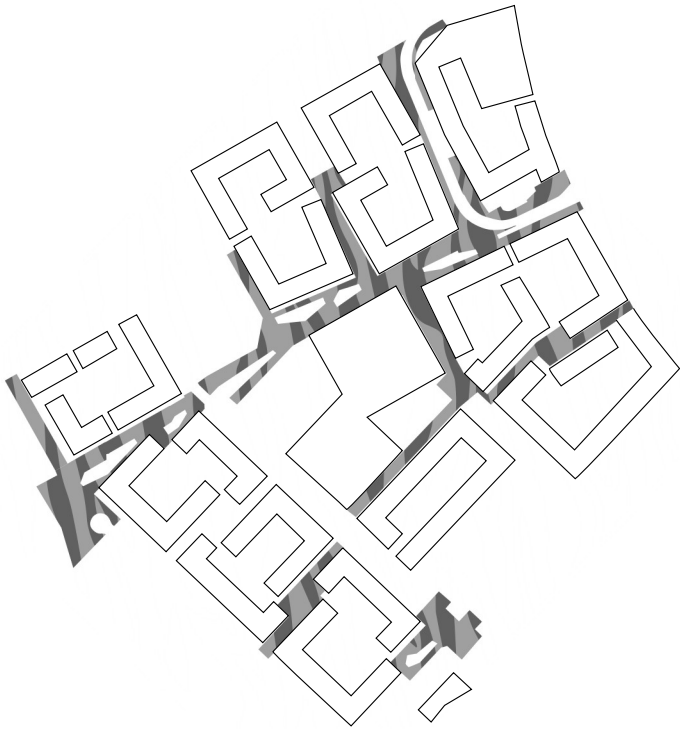

Luonnonkivi/mukulakivi, monivärinen
Kulun ohjaaminen

Graniittireunat / asfaltti
Katualueet / jalankulku

KÄVELYKADUT

KÄVELYKATU MELKINLAITURIN ERITYISAIHEENA
KIVEYSPERIAATE - IHANTEELLINEN KIVEYKSEN RAJAUTUMINEN

Kivetyt alueen rajautumista on mietitty työn edetessä. Konseptin tarkentuessa päädyttiin ratkaisuun, jossa katualueiden kiveyty pinta minimointiin, jotta Melkinlaiturin tunnusomaisen piirteen, kävelykatujen, pinnoitteisiin pystyttäisiin panostamaan.

Työn edetessä katualueita vähennettiin kiveystä esimerkiksi pysäköintialueilta, jotta kävelykaduille voitaisiin osoittaa mahdollisimman laaja kiveyty alue. Asfaltti on materiaalina parempi katualueille kuin kävelykadulle.

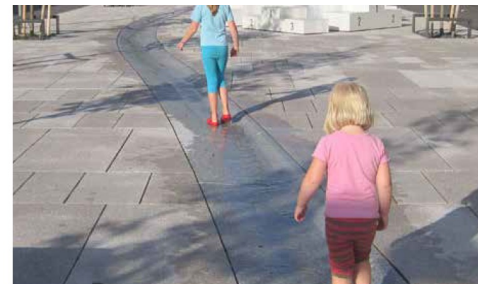
KIVEYSPERIAATE

Periaate kiveyksen sävy muutosten vaihtumiselle

Aallokon sävyerot ja "raidoitus"

Vesien näkyvä kuljettaminen kävelyalueella

VIHERALUEET

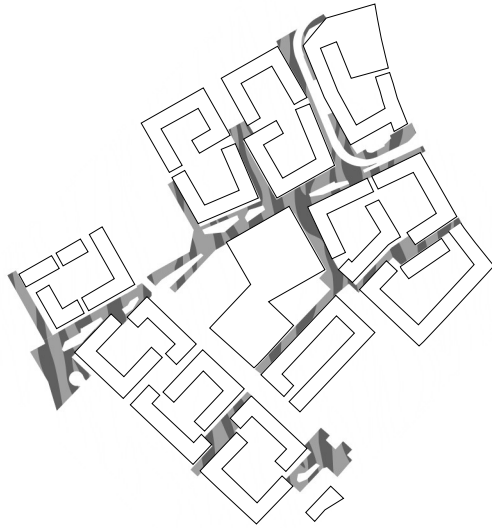
Merelliseen ympäristöön istuvat heinät

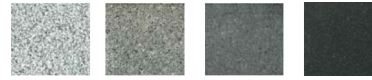
Monilajinen puusto

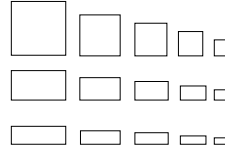
Viheralueet tilan rytmittäjänä

TYÖKALUT

neljä kivisävyä (harmaan sävyt)

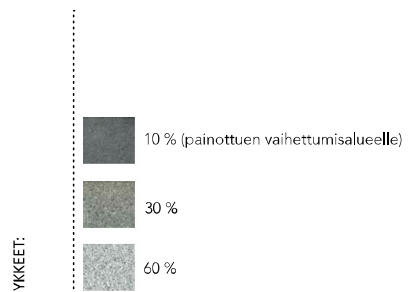
malli ja kivikoko tarkentuvat jatkotyöstössä

Kävelykadun kiveyksen periaate voidaan toteuttaa monen tyyppisellä kivikoolla tai -mallilla. Optimaalinen kiveyskoko kuitenkin sallii tarpeeksi vivahteikkaan sävyvaihtelun.

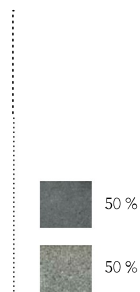
Ihanteellisessa tilanteessa käytössä on neljä kivisävyä ja näitä sävyjä yhdistelemällä saadaan aikaan kolme väriyöhykettä: vaalea harmaa, keskiharmaa ja tumman harmaa. Näitä väriyöhykkeitä yhdistelemällä saadaan aikaiseksi elävää ja mielenkiintoista kiveyspintaa.

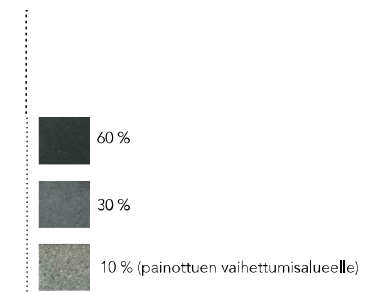
liukuva periaate ladonnassa

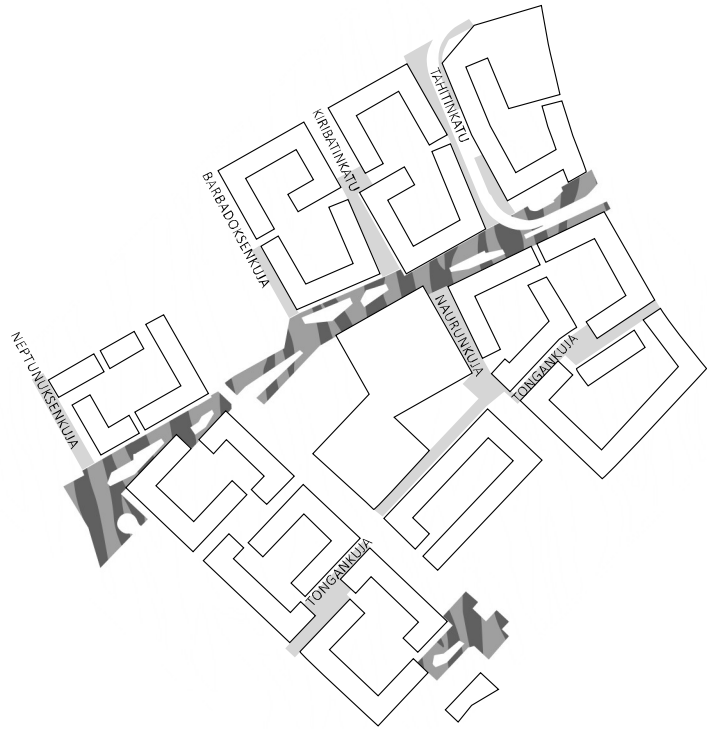
VAALEAN HARMAA
Leveys 30-80 m

KESKIHARMAA
Leveys 20-50 m

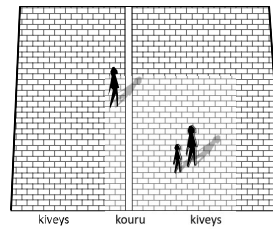
TUMMAN HARMAA
Leveys 30-80 m

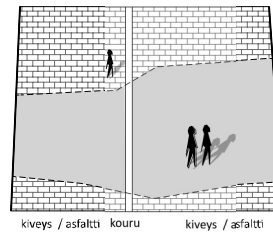
KIVEYSPERIAATE - SIVUKADUT

Sivukaduille osoitetaan kiveysperiaate, joka liittää ne pääkävelykatuun, mutta niin että ne ilmenevät hierarkiassa toissijaisina. Tärkeää on kuitenkin, että ne laadullisesti eroavat muista katutiloista.

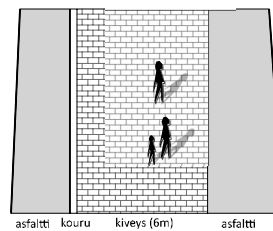
VAIHTOEHDOT:

- **YKSINKERTAISTETTU KIVEYSPINTA**
- yhdistetään samalla materiaalilla mutta kevyemmällä aiheella pääkatuun

- **ASFALTOIDUT AALLOT**
- korvataan osa aaltokiviosta asfalttialueilla

- **ASFALTOIDUT REUNAT**
- tasainen kävelyvyöhyke keskellä katua
- ohjataan kiveysalueille kulkua, jonka pinta yhdistyy suoraan pääkävelykadun pintaan

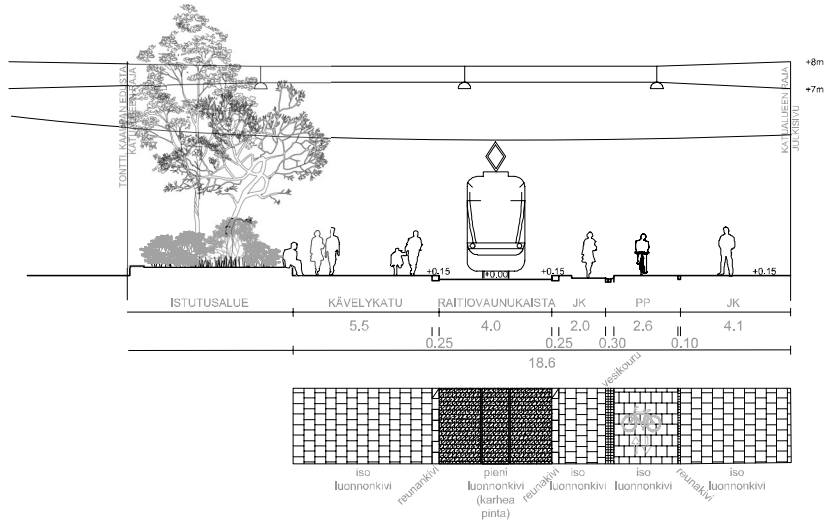
väri-asfaltilla saadaan mielenkiintoista pintavaihtelua

Merelliset istutussarekkeet jakavat ja rytmittävät pitkää kaupunkitilaa. Etenkin kävelykadun pohjoisosaan liitetään maantasokerrokseen kaupallista toimintaa, jonka suodaan levittyvän tilaan. Hulevesisyvennyksessä johdetaan näkyvästi sadevesiä. Sateen sattuessa mahdolliset pintamuodot kourusyvennyksessä saavat veden solisemaan. Sateettomaan aikaan kanava voi olla hyvinkin huomaamaton.

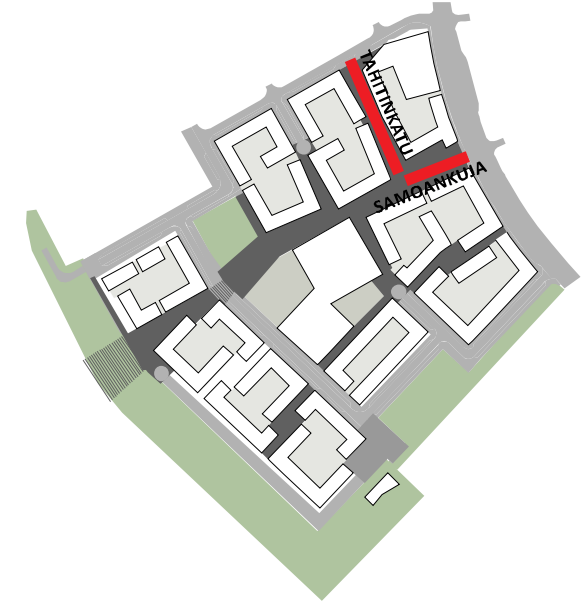
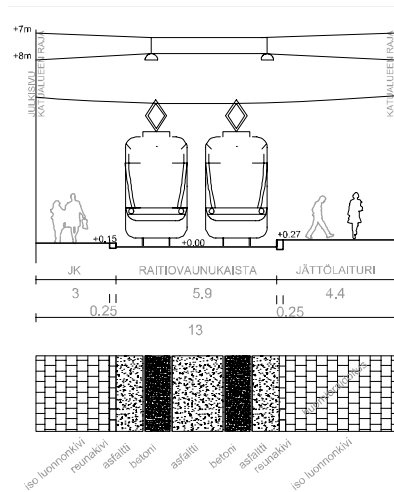
SAMOANKUJA

1:200

TAHITINKATU

1:200

Graniittikiveys (Aleksanterinkatu)

SAMOANKUJA
RAITIOVAUNUN KÄÄNTÖPAIKKA - KULKUPINNAT
Yksi kaista integroituna aukiotiilaan

> Pintamateriaaliltaan jaettu tila eri liikennemuotojen kesken, jossa kuitenkin raitiovaunukaista erottuu selkeästi. Tasoerot ja reunakivet havainnollistavat liikennealueita.

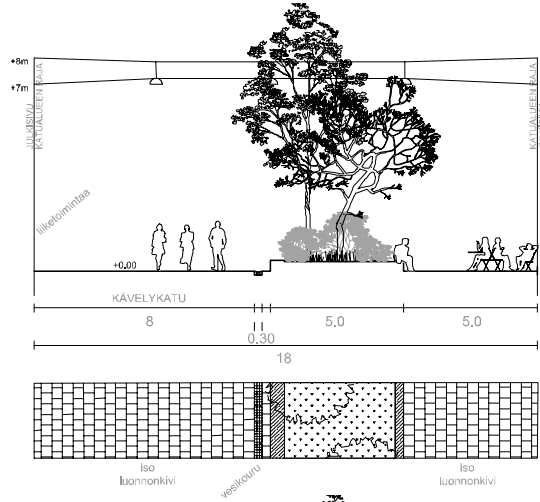
Asfaltti / Valettu betoni (raitiovaunun välit)

TAHITINKATU
RAITIOVAUNUN KÄÄNTÖPAIKKA
Kaksi kaistaa ja poistumispyssäkki

> raitiovaunuliikenteelle painottuva alue, jossa raide-alue erottuu selkeästi eri materiaalilla kuin jk-alueet.

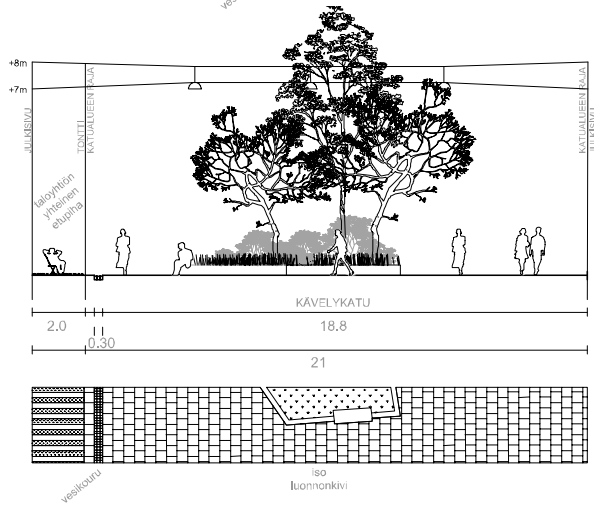
SAMOANKUJA 1

1:200

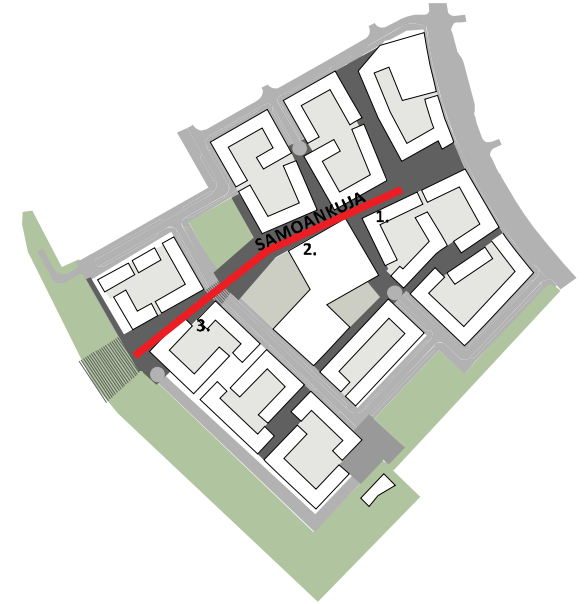
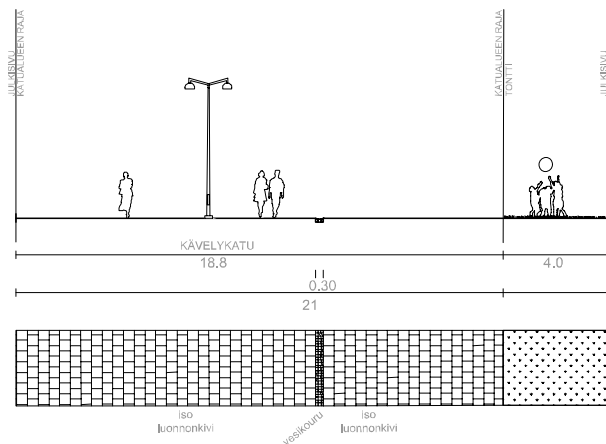
SAMOANKUJA 2

1:200

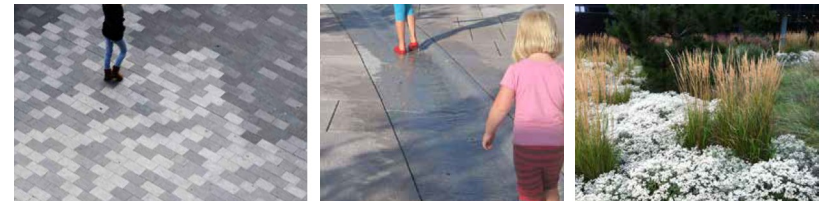
SAMOANKUJA 3

1:200

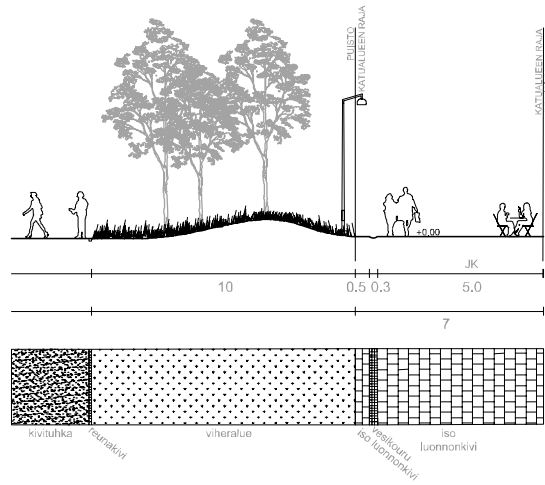
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

- pintamateriaaleilla ohjataan kulkua ja painotetaan käyttöä.
- merelliseen ympäristöön sopivat istutusalueet

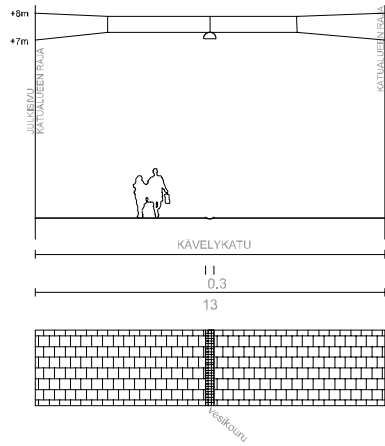
BARBADOKSENKUJA

1:200

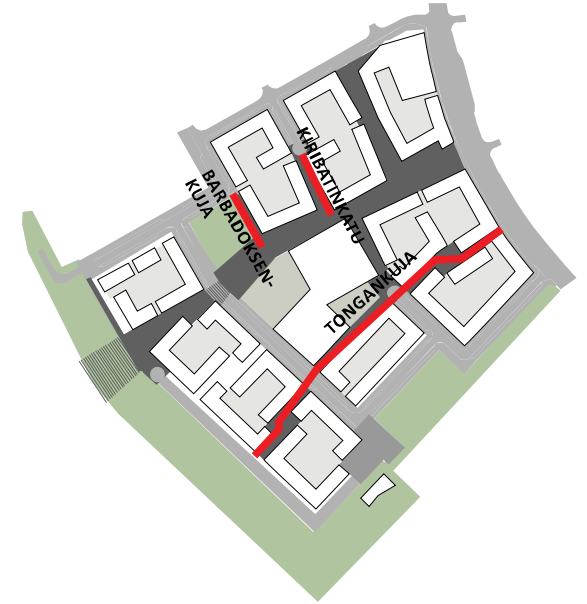
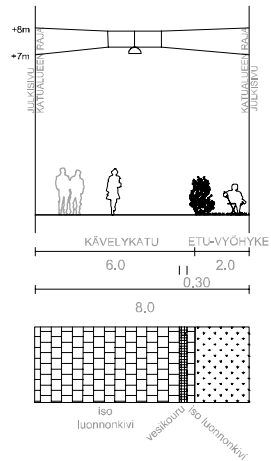
KIRIBATINKATU

1:200

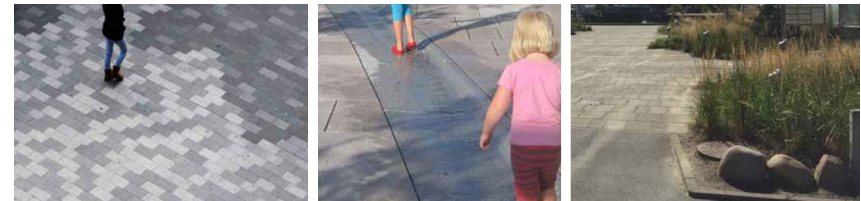
TUVALUNKUJA

1:200

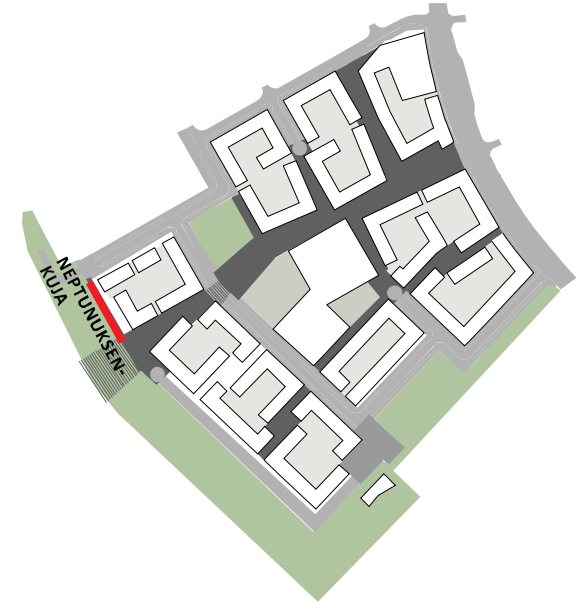
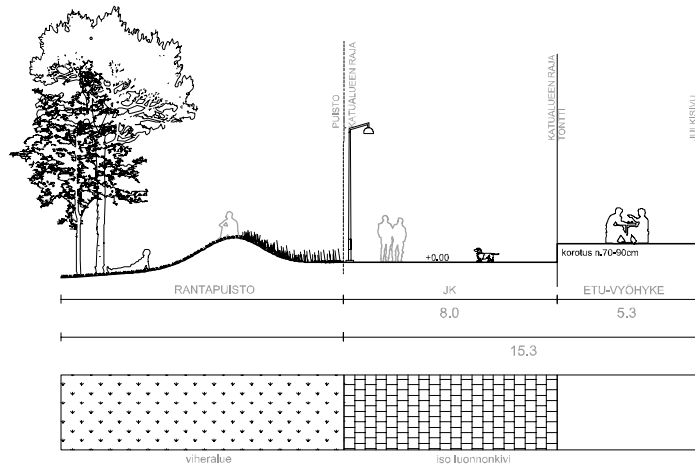
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

- pintamateriaaleilla ohjataan kulkua ja painotetaan käyttöä.
- merelliseen ympäristöön sopivat istutusalueet

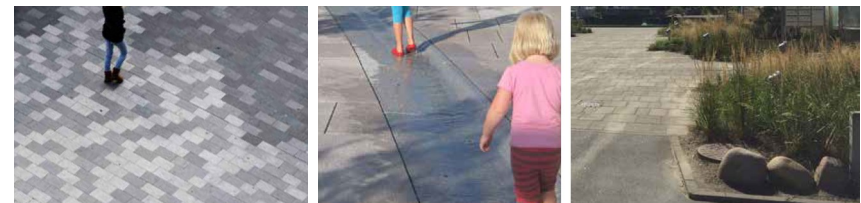
NEPTUNUKSENKUJA

1:200

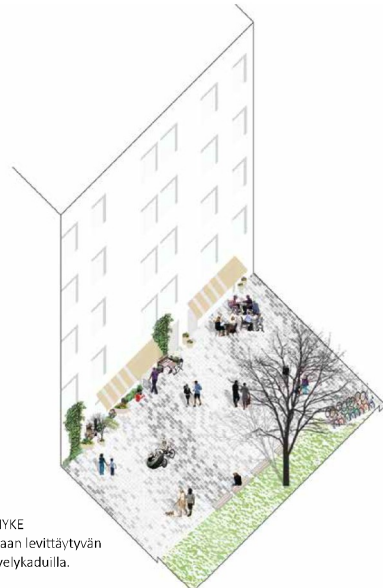
MATERIAALIREFERENSSEJÄ

- pintamateriaaleilla ohjataan kulkua ja painotetaan käyttöä.
- merelliseen ympäristöön sopivat istutusalueet

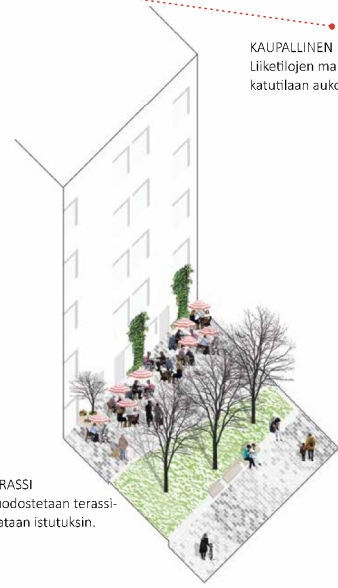

SISÄPIHOJEN TERASSIT
Sisäpihoille pyritään tuomaan etuterasseja maantasokerrosten asuntoihin.

KAUPALLINEN ETUVYÖHYKE
Liiketilojen mahdollistetaan levittäytyvän katutilaan aukoilla ja kävelykaduilla.

KAUPALLINEN TERASSI
Kävelykadulle muodostetaan terassivyöhyke, joka rajataan istutuksin.

TALOYHTIÖN YHTEINEN ETUVYÖHYKE (TAI MAANTASOKERROSTEN ASUNTOJEN SISÄÄNKÄYNTIPIIHA)
Taloyhtiön yhteinen etuvyöhyke sijoittuu tontille ja muodostaa mukavan sisäänkäyntiympäristön porrashuoneisiin.

PUISTOT - TULIMAANPUISTO

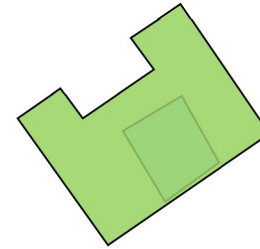
VERTAILU MUIHIN PUUSTOIHIN

Puisto liittyy sujuvasti alueen muihin puistoihin, koulun pihaan ja palveluihin pääkävelykadun kautta. Se sijoittuukin eräänlaiseen toiminnalliseen ja liikenteelliseen solmukohtaan.

Tulimaanpuisto on koonsa puolesta verrattavissa Kolmikulmaan tai Torkkelinpuistoon. Se eroaa näistä esimerkeistä ja lähialueen muista puistoista runsaalla toiminnallisella painotuksellaan, kuten se myös suuntautuu leveästi kaikenikäisille käyttäjille.

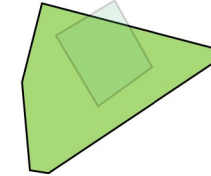
KOLMIKULMA - "DIANAPUISTO"

KIRKKOPUISTO - "RUTTOPUISTO"

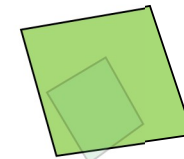
KAPTEENIPUISTIKKO

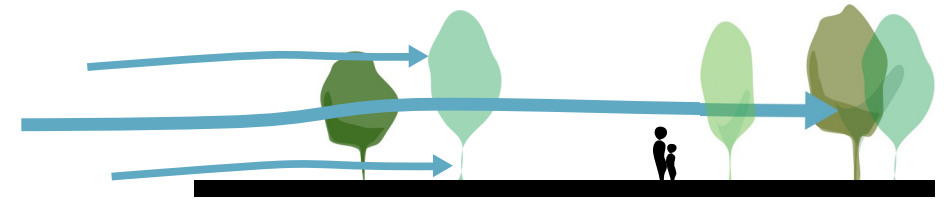
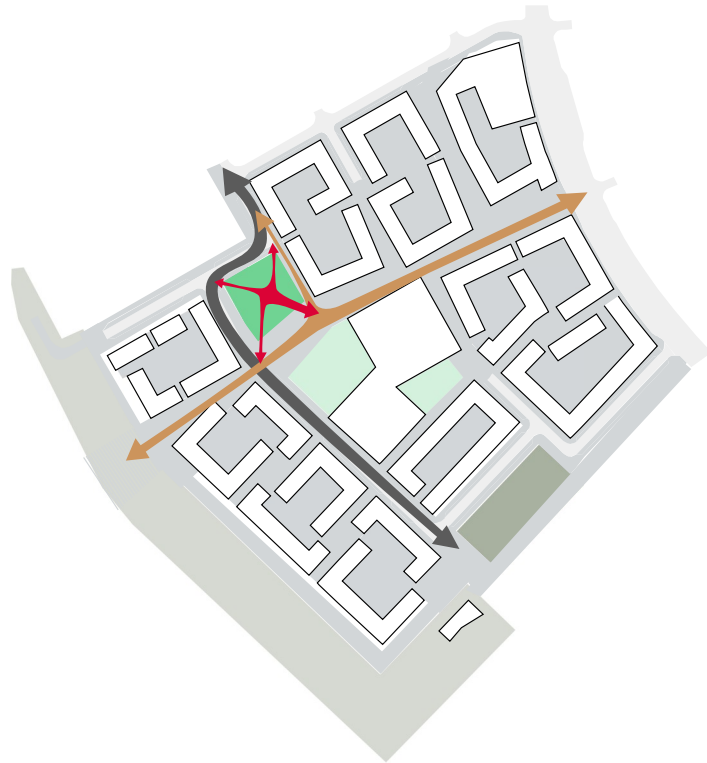
LASTENLEHDON PUISTO

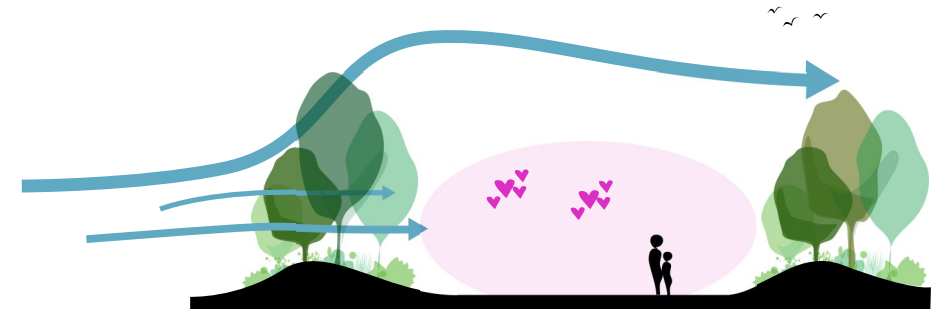
TORKKELIPUISTIKKO

SAMMONPUISTIKKO

VÄLTETTÄVÄ TILANNE

TAVOITELTAVA TILANNE

REITIT

Puisto liittyy alueen pääkulkuväyliin.
Saavutettavuus kaikista tulosuunnista on tärkeää, mutta varsinkin yhteys kävelykadulle korostuu erityisen tärkeänä.

"SUOJAISA JA RAUHAINEN LAHDEN POHJUKKA"
TUULENSUOJAISA TASKUPUISTO

Muut puistoalueet ovat sijaintinsa takia tuulelle alttiimpia, joten kävelykatuun rajautuvalla puistolla on potentiaalia kehittyä suojaisammaksi puistotilaksi, "lahden pohjukaksi".

Puistosta tulisi kehittää toiminnallisilla puitteilla monipuolinen, kaikille ikäluokille sopiva kortteli-puisto, joka toimisi alustana myös pienimuotoisille korttelitapahtumille.

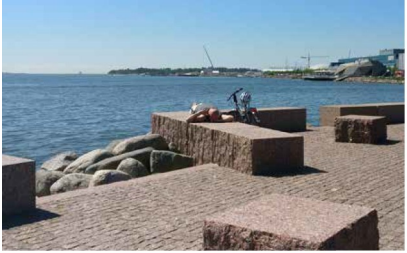

Tulimaanpuisto on yhteisöllinen kohtaamispaikka, jonka kevyen liikenteen reitit tukeutuvat ympäröiviin pääkulkuväyliin.

Barbadoksenkadun yhteyteen sijoitetaan jätevesipumppaamo (s.10).

PUISTOT - NEPTUNUKSENPUISTO

VEDEN ÄÄRELLE PÄÄSY

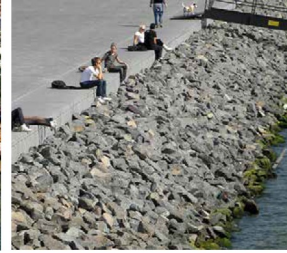
Kivipaasit, Eiranranta

Porrastukset

Oleskelupaikat rannassa

Ladottu kivilouhe

MIKSI KAUPUNGISSA TULEE MAHDOLLISTAA VEDEN ÄÄRELLE PÄÄSY?

- Ihmisellä on luontainen tarve hakeutua veden äärelle.
- Vedellä on tärkeä merkitys virkistävyyden kannalta. Sillä on todettu olevan erityinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin.
- Vesi koetaan maisemassa miellyttävänä kiinnekohtana, jonka äärelle hakeudutaan oleskelemaan.

Neptunuksenpuisto muodostaa välittävän puistovyöhykkeen uuden kaupunginosan ja vahvasti läsnä oleva, ajoittain voimakkaasti tyrskyvän meren välille. Puisto liittyy myös laajempaan Jätkäsaaren ja Helsingin rantareitistöön. Tästä syystä yhteys mereen ja sen äärellä kulkeminen on nähty tärkeässä osassa puiston muotoilussa, kuten myös merenläheisyyden huomioiminen kasvillisuudessa, materiaaleissa ja rakenteissa.

Tuulisuus ja tyrskyt vaikuttavat rannan rakenteisiin ja kasvillisuuden sijaintiin.

Puistoalueella ei sijaitse varsinaista leikkipaikkaa, vaan toiminnallisesti puisto painottuu vapaamuotoiseen liikkumiseen ja oleskeluun. Aurinkoiset nurmi/niittyalueet, suojaavat maastomuodot, istuskelu-elementit sekä monikäyttöiset maakivet tai puunrungot varioivat kapeaa puistotilaa. Sen kohokohtiin sijoitetaan veistokselliset, monikäyttöiset ja ilmeikkäät elementit tai taideteokset.

OLESKELU

Penkit

Oleskelu

MONITOIMIALUSTAT

Monitoiminurmi

Monitoimialustat

KAUSIMYNN TIPPISTE

LEIKKI JA TAIDE

Veistokselliset leikkiin kannustavat välineet, jotka eivät tarvitse perustuksia

Maakivet, askelkivet

NÄKÖALAPAIKAT

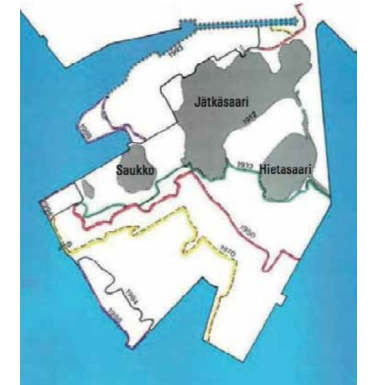
KOIRAKÄYMÄLÄT

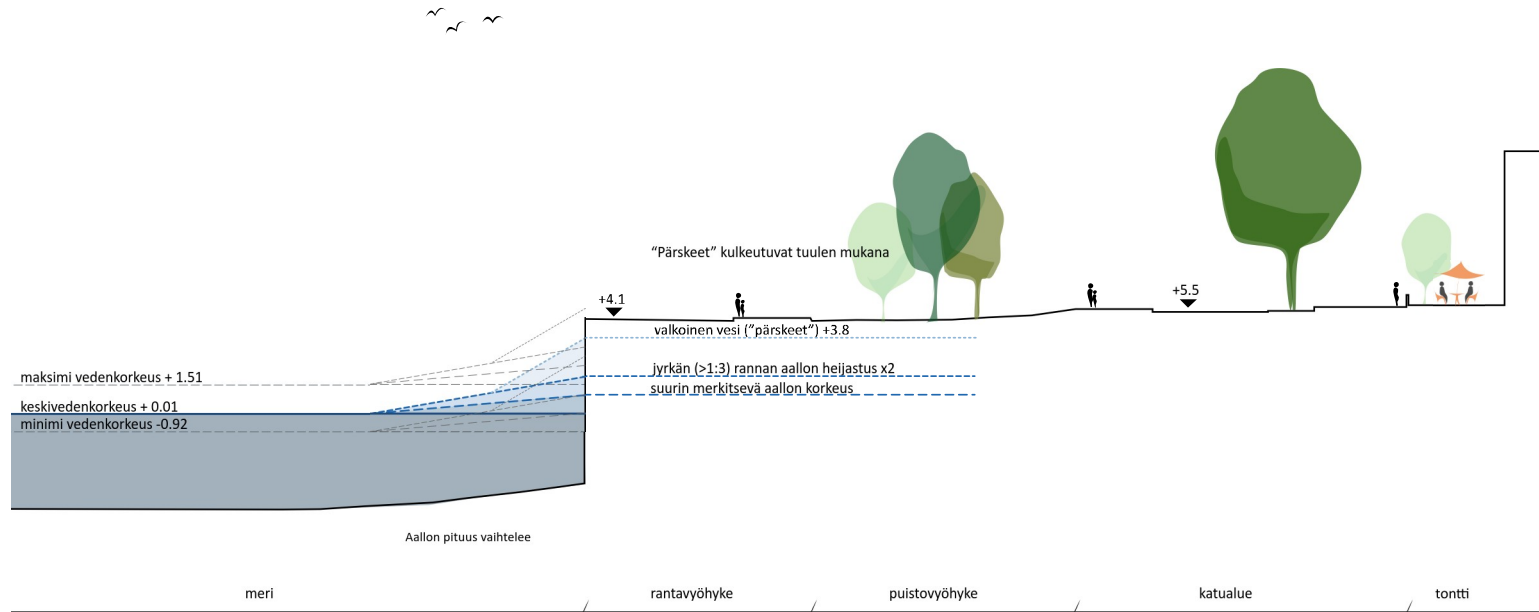

Rantaviiva on ajan saatossa liikkunut ja muovautunut useaan otteeseen.

Kaavaluonnoksen rantaviivaehdotuksen rajaa tulee seurata yleissuunnitelmassa. Mutta miltä uusi rantaviiva tulevaisuudessa näyttää? Onko sinne mahdollista luoda paikkoja oleskeluun?

Lähde: Osayleiskaava

Periaateleikkauksessa on esitetty merenpinnan korkeuden ja aaltojen vaikutusta rantatörmään. Aalto voi nousta jyrkään rantatörmään osueessaan jopa kaksinkertaiseksi merellä mitatusta aallon korkeudesta. Aallon valkoiset pärskeet voivat kohoa jopa kolme metriä korkeammalle kuin merellä mitattu aallon korkeus.

Aaltopoijuilla on mitattu aaltojen korkeuksia vuosina 2012-2014. Jokaiselle mittauspaikealle määriteltiin mahdollisten aallon- ja vedenkorkeuksien skaala ja eri korkeuksien esiintymistodennäköisyydet. Tiedot yleistettiin Helsingin muille rannoille käyttämällä laskentamalleja. Näin saatiin entistä tarkempi turvallisten rakentamiskorkeuksien kartta, joka on Suomessa ensimmäinen laatuaan.

Mittaukset myös vahvistivat sen, että meri on aina kallellaan johonkin suuntaan, jopa kilometrin säteellä. Esimerkiksi Hernesaaren vieressä, Jätkäsaaren suppilomaisessa satama-altaassa myrsky voi nostattaa veden pinnan 4,53 metriin vuonna 2100. Meren liikkeisiin vaikuttaa aaltojen ja tuulen lisäksi myös muun muassa meren pohja ja rannan jyrkkyys.

– Helsingin niemellä suurin merkitsevä aaltokorkeus on noin metri, mutta sitten kun se aalto iskee jyrkkään rantaan, se heijastuu eli kaksinkertaisuus, eli Helsingin niemellä maksimiaallonkorkeus voi olla kaksi metriä, osastopäällikkö Ilkka Vähäaho kiinteistövirastosta kertoo.

Lähde: Merivesi voi nousta Helsingissä yli 4 metriä tämän vuosisadan loppuun mennessä
YLE UUTISET 8.2.2016

Perinteisesti aallokon vaikutusta on pyritty huomioimaan laskemalla vedenkorkeuden päälle aaltoiluvara. Helsingin rannikko on kuitenkin niin vaihtelevaa, että mitään yksittäistä aaltoiluvaraa ei ole mahdollista käyttää; mikä tahansa vakioarvo paikoitellen aliarvioi ja paikoitellen yliarvioi mihin rakentamiskorkeuteen pitäisi varautua. Molemmissa tapauksissa kyseessä on merkittävä kustannustekijä jota voidaan pienentää vain määrittelemällä aallokon vaikutus paikallisesti.

Jyrkän rannan heijastus kasvattaa aaltojen korkeutta jopa kaksinkertaiseksi (jyrkkyys > 1:3).

Lähde: Turvalliset rakentamiskorkeudet - HKR 15.1.2016

TURVALLISET RAKENTAMISKORKEUDET HELSINGIN RANNIKOLLA VUONNA 2100

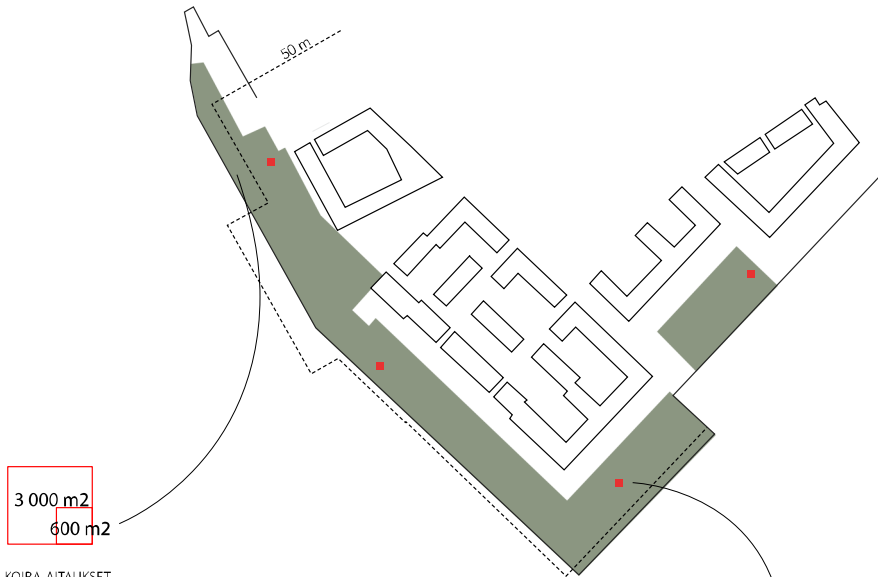
- Mitattu luku
 - Laskettu luku
- <http://www.hel.fi/static/kv/Goo/VesikPojjut.html>

Lähde: Turvalliset rakentamiskorkeudet - HKR

Aaltoon liittyy vihreä aallon osa sekä valkoinen pärskeistä muodostuva osa.

- KOIRAKÄYMÄLÄT**
- vaihdeettava hiekka
 - koirien merkkaukstoplat
 - rajattu alue
 - roskapönttö
 - lapio, joka ylittää pönttöön
 - Helsingin kaupungin koira-käymälä -kyltti

KOIRA-AITAUKSET

Uutta koira-aitausta ei tule nykyohjeistuksen mukaan sijoittaa alle 50 metrin päähän lähimpien asuntojen ikkunoista. Noin 100 metrin etäisyys on suositeltava.

Kaksiosaisen koira-aitauksen tavoitekoko on 3000 m², josta pienille koirille varataan vähintään 600 m².

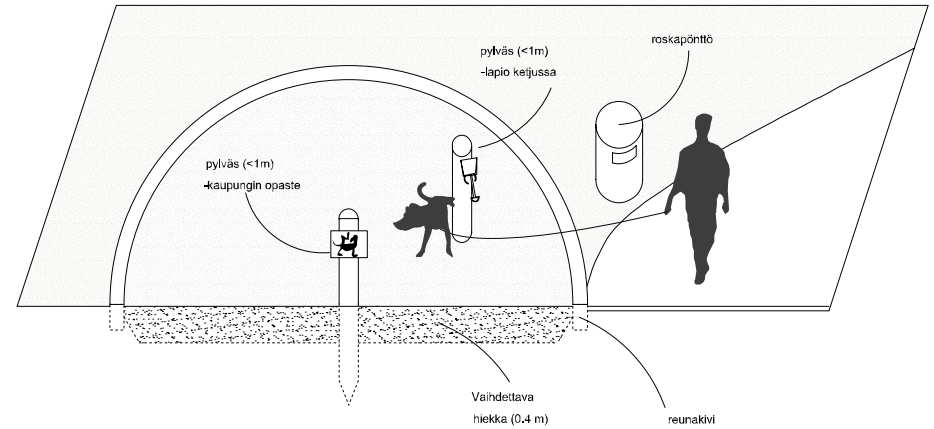
> Lähtökohtaisesti koira-aitausta ei voida sijoittaa alueelle.

■ 5x5 m KOIRAKÄYMÄLÄT

- varustettu opastein, merkkaukstoplpin ja roskasäiliöin
- helposti siivottavia pieniä alueita
- tavoitteema tarjota ulkoiluttajille helppo koiranjätösten keräilypaikka ja suojata kaupunkiympäristöä likaantumiselta

-esim 5x5 metriä ja 200-500 metrin välein (tiheämmin vilkkailla ulkoilutusalueilla).

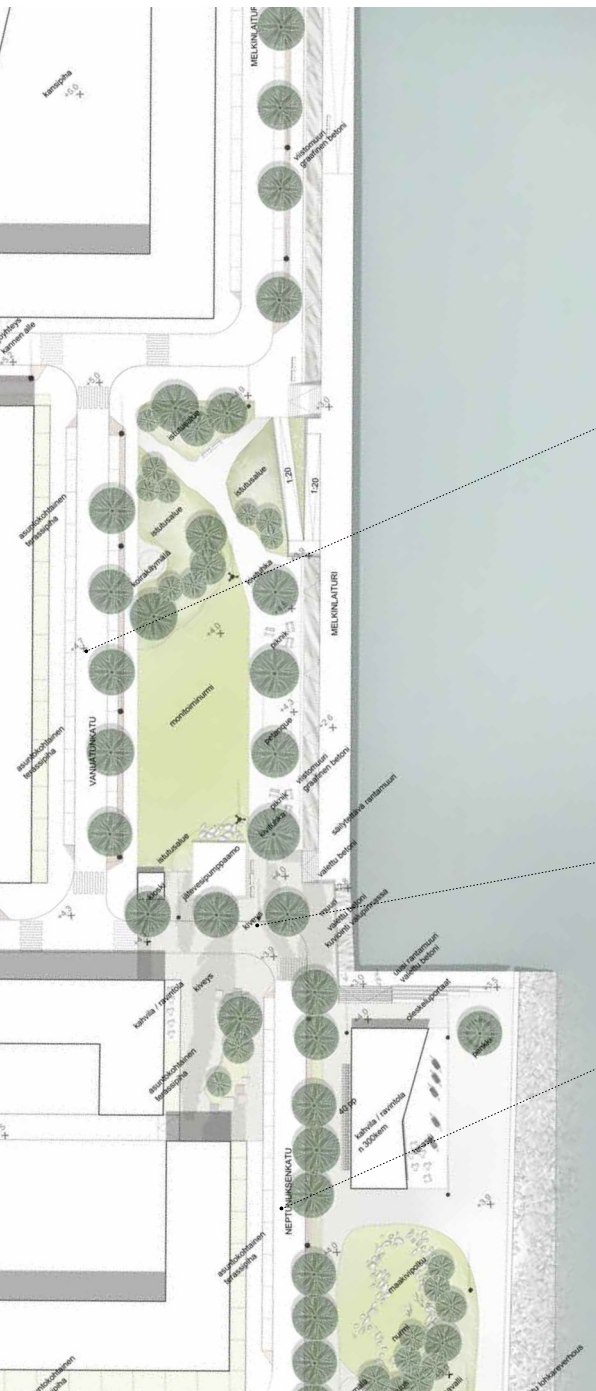
Käymälän yhteyteen sijoitetaan syväkeräyssäiliö, joten sen sijoittuminen ajettavan reitin varteen tulee varmistaa.

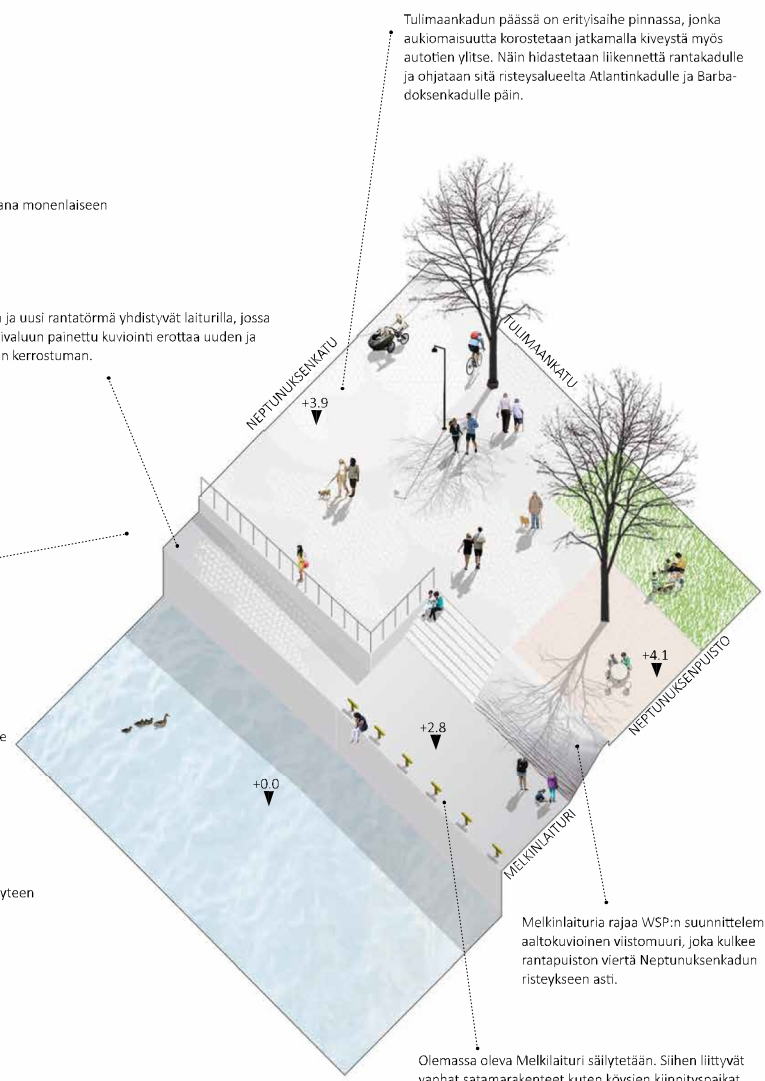
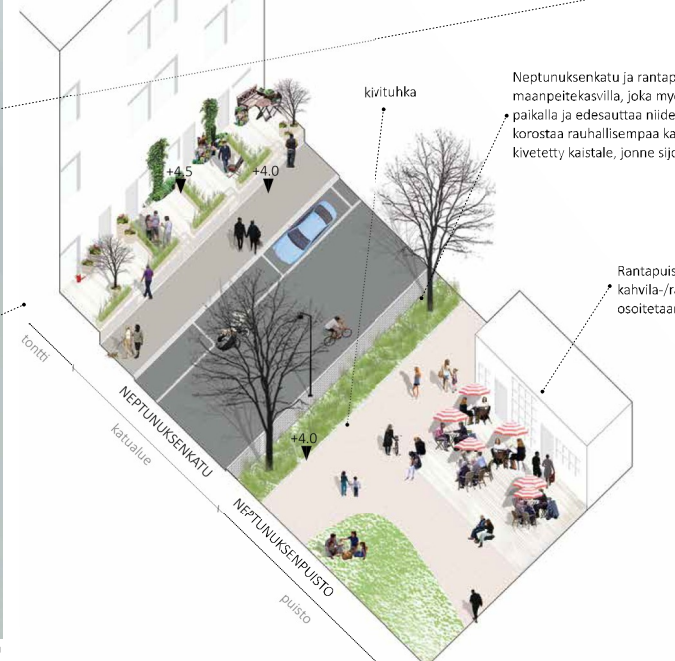
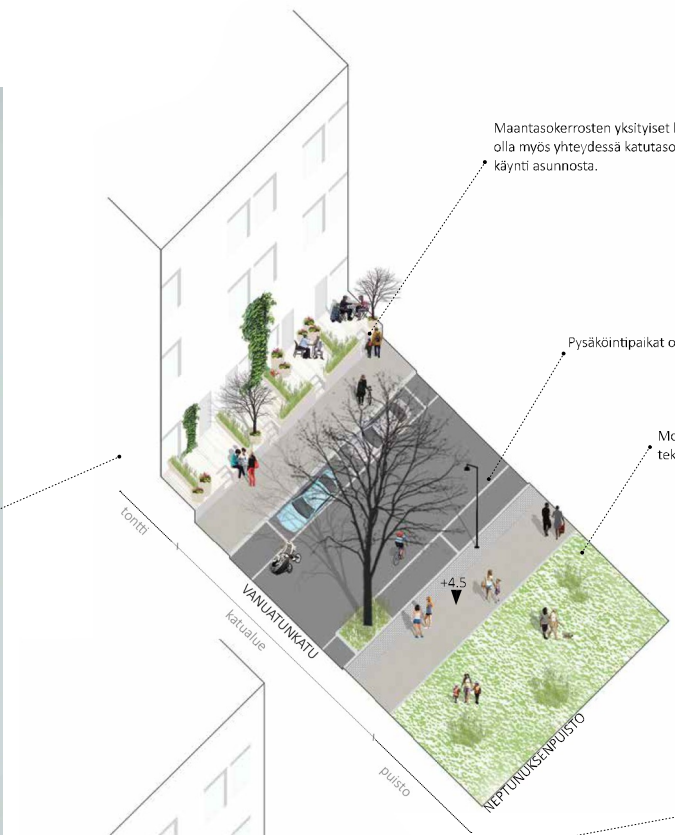
KOIRAKÄYMÄLÄ
halkaisija 3-5 metriä

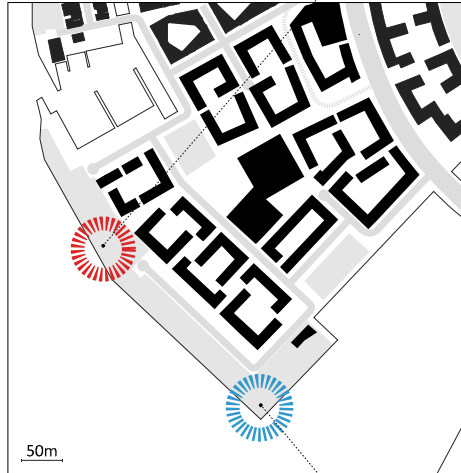
ESIMERKKEJÄ HELSINGIN KOIRAKÄYMÄLÖISTÄ

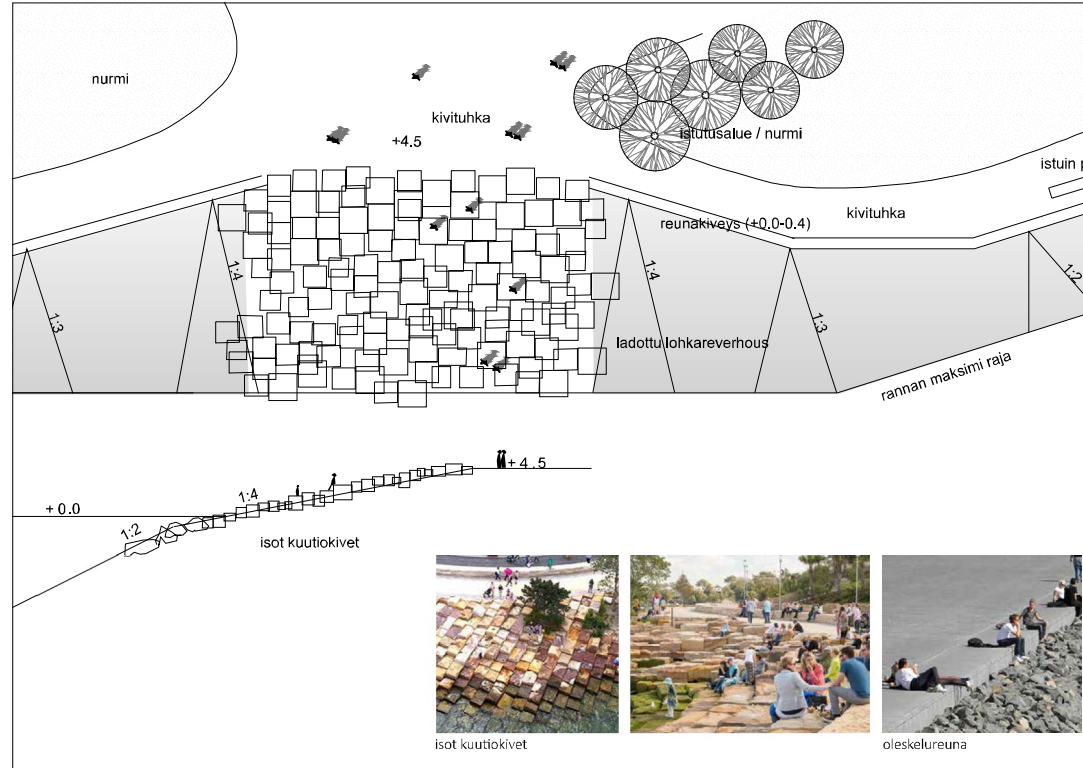
MELKINLAITURI, 1:1000

Olemassa oleva Melkilaituri säilytetään. Siihen liittyvät vanhat satamarakenteet kuten köysien kiinnityspaikat jätetään laiturille.

OLESKELUPAIKKA

Melkinlaiturin rantapuisto sijoittuu hyvin haastavaan paikkaan, jossa veden vaikutus on voimakas. Merenkäynti muokkaa louhetäyttöä rantavyöhykkeellä jatkuvasti. Tämän takia rakenteelliset, perustusta tarvitsevat ratkaisut ovat rannassa mahdollittomia ilman jatkuvaa ylläpitoa. Laiturimaisen rakenteen tuominen alueelle osoittautui työn edetessä myös haastavaksi voimakkaiden avomereltä saapuvien tuultenpuuskien takia.

Rantaratkaisuita on työn edetessä teknisestä näkökulmasta kommentoinut Helsingin kaupungilta Helena Färkkilä-Korjus. Rantarakenteista teetetään vielä työn päätteeksi teknillinen tarkastelu, joka ohjaa jatkotyöstöä.

Louhetäyttö ladotaan rantaan noin 1:1,5-2 kallistuksella. Loivemmin ladottunakaan pyöristetyt irtokivet eivät pysy paikoillaan, mutta alueelle voidaan paikallisesti esittää esim. Kuutionmallisia, vapaasti ladottuja irtokiviä.

OLESKELUPAIKKA

Rantatörmään ei voida osoittaa mitään perustuksia vaativia rakenteita. Rantaan luodaan oleskelupaikka loiventamalla rantatörmää ja latomalla lohkariverhousen sijaan kuutionmallisia oleskelukiviä, jotka eivät vaadi jatkuvaa ylläpitoa tai perustuksia kuten kiinteät porrassaiheet.

NÄKÖALAPAIKKA

Näköalapaikka rakennetaan maanvaraisena rantatörmälle. Sitä aktivoidaan veistoksellisilla taide-elementeillä, jotka suuntautuvat avomerelle päin. Kaukoputket vaativat perustuksen tai kiinnityksen kivipaasiin, mutta niiden tuomista näköalapaikalle tutkitaan jatkotyöstössä.

NÄKÖALAPAIKKA

Neptunuksen puistoon, kävelykadun päätteeksi, sijoitetaan rannan erityisaihe. Tällä mahdollistetaan veden äärelle pääsy kuutiomaisin kivilohkarein. Kuutiomalliset kivilohkareet on ladottu vapaasti varioiden loiventulle rantatörmälle.

Kuutioteema jatkuu oleskelualueina aukiolla ja rantapuistossa, jossa erikorkuiset kuutiot luovat tilallisen ja oleskeltavan taideteoksen. Kuutioiden materiaali voi olla vaihteleva: esimerkiksi lohkottua kiveä, betonia ja puuta. Vaihteleva materiaalimaailma tuo monimutkaisista ilmettä rantapuistoon ja tekstuuria levittyvään aiheeseen. Kuutiokuviointi voi toistua myös aukion pinnassa.

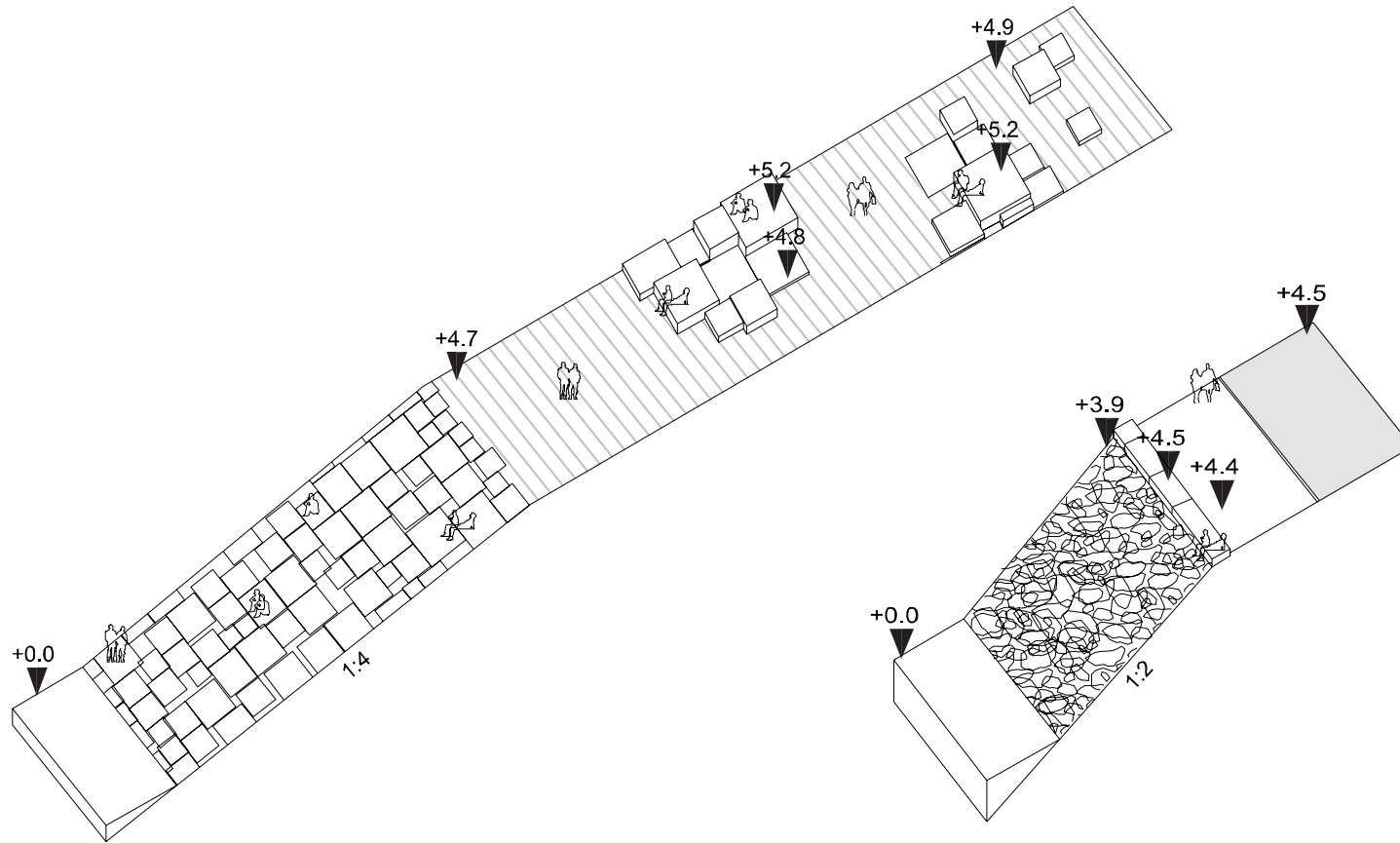
Muilta osin rantapuiston uusi rantatörmä on ladottu lohkariverhousta ja pääosin 1:1,5-2 kallistuksella. Lohkariverhouksen ja kivituhkapäällysteisen rantaraitin välillä on leveä lohkaistu luonnonkivinen (tai betonipaasi) reuna oleskeluun.

NEPTUNUKSENPUISTO TARKENNOSSUUNNITELMA 1:250

Rannan profiiliin haetaan vaihtelevuutta kiviladonnan jyrkkyydellä ja la-
dottavan kiven muodolla.

Pitkällä rantapuistolla tämä on tärkeää tilallisen vaihtelevuuden ja ranta-
puiston houkuttelevuuden vuoksi.

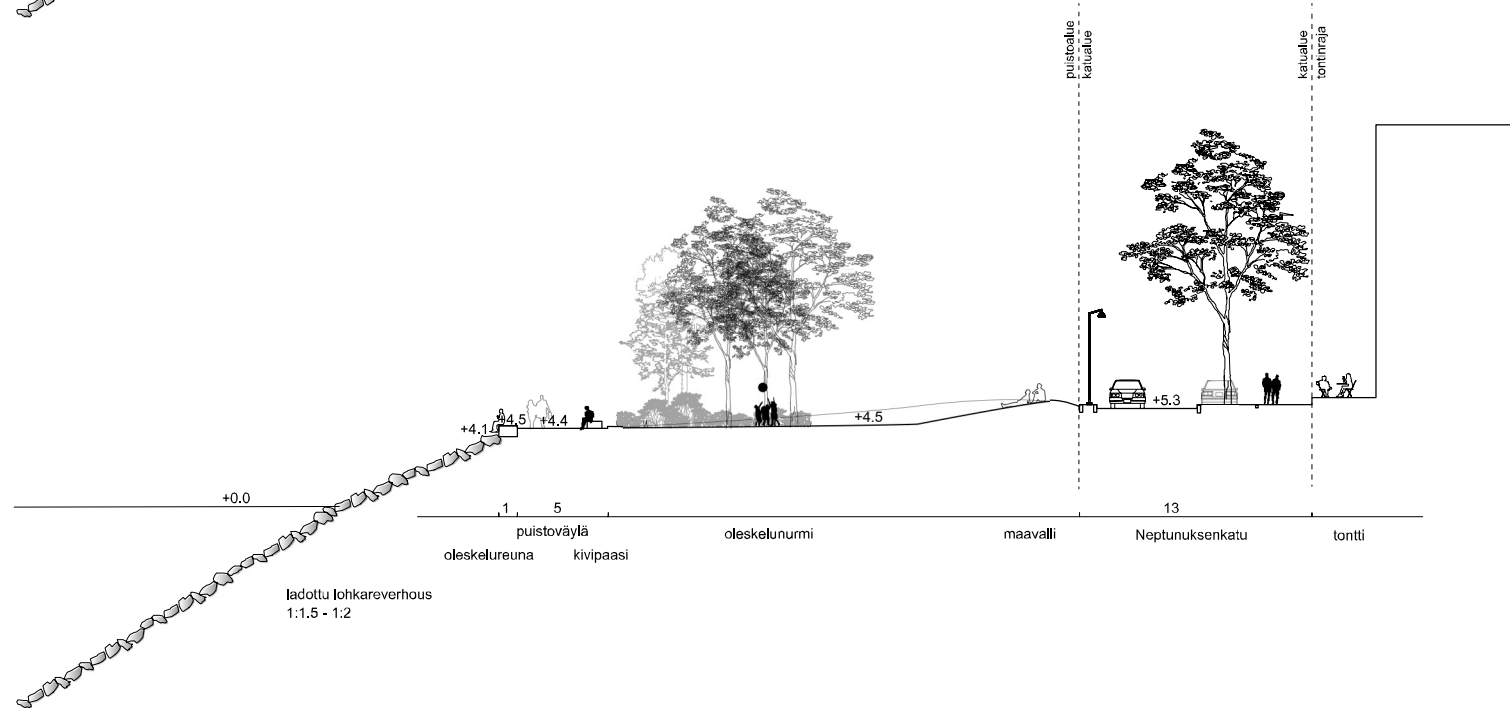
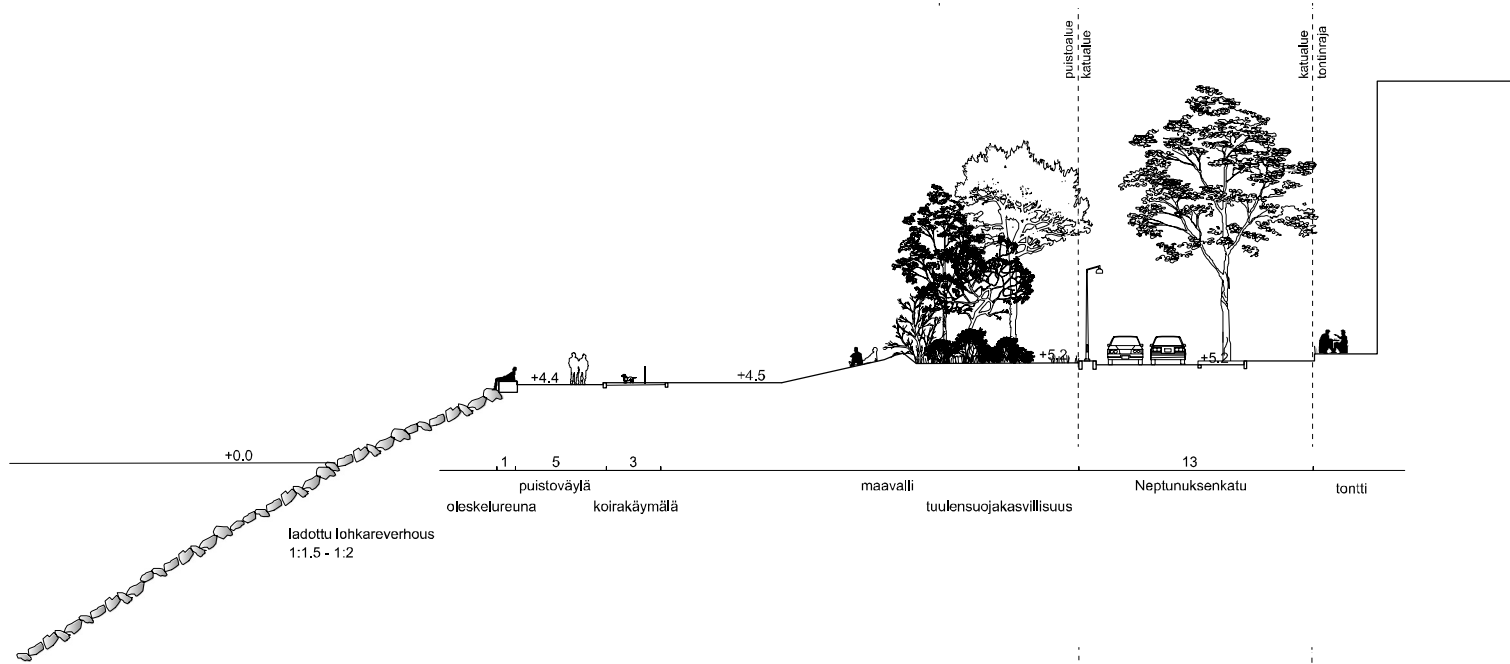

ERITYISAIHE, PERIAATE 1:250

YLEINEN TILANNE, PERIAATE 1:250

Rannan kivituhkapäällysteinen puistoväylä kulkee noin 3,5-4,7 metrin korkeudessa merenpinnasta. Rannan puistoväylän tulisi olla vähintään 4-5metriä leveä, koska se on ainoa puiston kevyen liikenteen reitti, joka on jaettu myös pyöräilijöiden kanssa. Rantapuisto oletettavasti vetää puoleensa ulkoilijoita ja retkipyöräilijöitä, mutta se ei varsinaisesti ole pyöräilyn pääväylä tai pyöräyhteys.

Puistoväylän ja rannan lohkareverhouksen väliin sijoitetaan leveä kivireuna, joka mahdollistaa oleskelun rantakaistaleella. Lohkarekivet on ladottu jyrkästi ja ne ovat profiililtaan kulmikkaita, joten ne soveltuvat oleskelukäyttöön heikohkosti. Metrin leveällä kivireunalla voi niin loikoilla kuin istuskella. Rannanpuolella 40-50 cm korkoero lohkareiden kanssa parantaa istumakäyttöä. Tämän lisäksi väylälle voidaan sijoittaa 50-80 cm levyisiä kivipaasi-istuimia, jotka on myös liikuntarajoitteisten käytössä.

Koko puiston läpi jatkuva, luiskattu maavallimuoto muodostaa niin suojaisaa kasvuympäristöä tuulensuojakasvillisuudelle kuin lisää puiston käyttöpintaa. Lisäksi syntyy oleskeltavia, merelle suuntautuvia suojaisia alueita.

Kasvillisuutta sijoitetaan vaihtelevasti kadun ja puistoväylän välille. Avomien ja kasvillisuudella suojattujen kohtien vuorottelu mahdollistaa myös Neptunuksen kadulta avautuvat esteettömät näkymät merelle.

Koirakäymälät on sijoitettu kivituhkapäällysteisten puistoväylien yhteyteen.

Oleskelureuna ja lohkareverhous

Kivipaasit, kivituhka
Avoin rantaväylä

Kasvillisuudella ja maavalleilla saadaan tilallisesti vaihtelevaa ilmettä rantapuistoon. Kasvillisuus saarekkeilla luodaan myös tuulensuojavyöhykkeitä puistoon. Väliin jäävät tasaiset nurmialueet muodostuvat käyttöpinnoksi.

KASVILLISUUS

Rantakasvillisuus: tyrni, heinät, rantakasvit

kukkivat rantakasvit

heinät

PUUSTO

tervaleppä

koivu

männyt

saarni

tammi

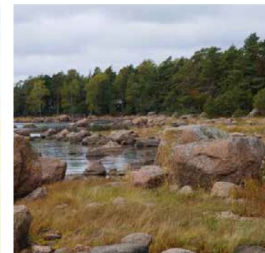
MERENRANTOJA

kallion kolojen lammikot

tasaisia niittyjä

rantakivikkoja

Tarkasteltaessa Melkin saaren ja Lauttasaaren kärjen luonnontilaisia olosuhteita, voidaan todeta että välittömän rannan läheisyydessä ei niille kohdistuvissa ilmasto-olosuhteissa kasva paljoa kasvillisuutta.

Rantojen kulutus on kova tuulen ja aaltojen takia.

Rantapuisto tulee olemaan ilmeeltään rakennetumpi, mutta luonnosta on hyvä inspiroitua ja sitä on hyvä käyttää vertailukohteena rakennettuun ympäristöön.

MELKIN SAAREN
ETELÄNIEMI

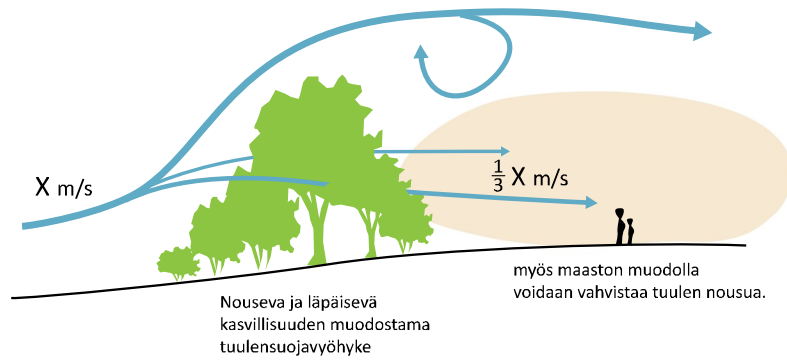
MELKINLAITURI

LAUTTASAAREN KÄRKI

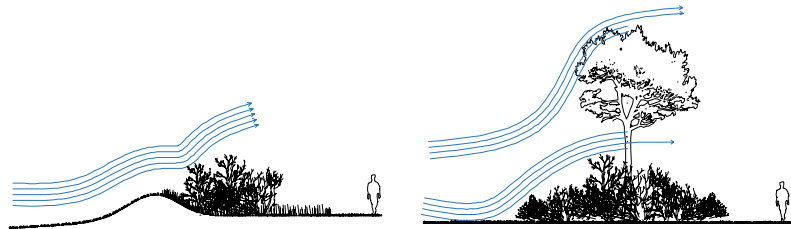
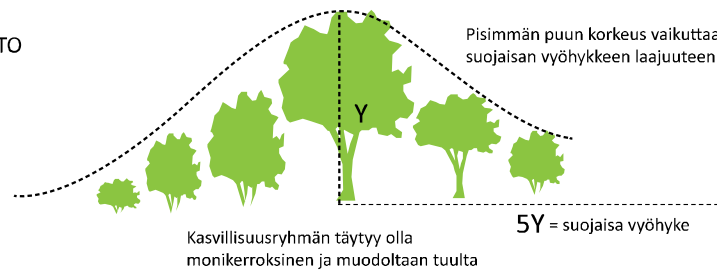
MELKIN SAARI

LAUTTASAAREN
KÄRKI

TUULENSUOJAN TIHEYS JA MUOTO

Tuulen voimakas vaikutus puuston kasvuun.

Madridin Salon de pino puistossa puiden tuennasta on tehty mallillisesti vahva elementti puistossa.

TUULISEN PAIKAN PUUT

Tuulisen paikan puut pitää tukea hyvin. Ryhmittämällä kasvillisuutta monikerroksellisesti ehkäistään tuulisuuden vaikutusta kasvillisuuteen. Yksittäiset puut ovat herkempiä tuulen vaikutukselle kuin aluskasvillisuudessa kasvavat.

Maastomuotoja sekä kasvillisuuden lajikkeiden kehitysvaiheistusta hyödynnetään rantapuisto-alueella. Puut istutetaan nopeammin kasvavan suoja-kasvillisuuden yhteyteen.

TUULISEN PAIKAN PUITA

- DOUGLASKUUSI
- LEPÄT
- MÄNTY
- PIHLAJAT
- POPPELIT
- PURPPURAOMENAPUUT
- SAARNI
- SERBIANKUUSI
- TAMMI
- TERIJOENSALAVA
- TUOMI

TUULISEN PAIKAN PENSAITA

- KANADANTUIJA
- MARJAOMENAPENSAS
- PAJUT
- PENSASANGERVOT
- PENSASRUUSUT
- PIHASYREENI
- SIPERIANHERNEPENSAS
- SIROTUOMIPIHLAJA
- TERTTUSELJÄ
- TYRNI

TUULISEN PAIKAN PERENNOITA

- ISOPÄIVÄNKAKKARA
- ISOTÄHTIPUTKI
- KAUNOKAINEN
- KIRJOLUPIINI
- KURJENKELLO
- NYPPYKURJENPOLVI
- PÄIVÄNLILJAT
- RANTATYRÄKKI
- TULIKELLUKKA
- VALTIKKANAUHUS

KUVALÄHTEET

Kuvat ovat tekijän ellei toisin mainita. Internet-lähteet on tarkistettu 30.06.2017.
Kuvallähdeiden yhteydessä on mainittu ensimmäinen sivu, jolla kuva esiintyy.
Kuvia on voitu raporttiin rajata tai muokata alkuperäisestä.

s.2 <http://uusi-kaupunki.fi/veteen-piirretty-vaivannayttely-avauttuu/>

s.3 <http://www.uuttahelsinkia.fi/fi/lansisatama/rakentaminen/jatkasaaren-kaavoitus>

s.8 <http://kodit.skanska.fi/Asuntohaku/Jarvenpaan-Tupalankulma/>

s.11 http://cached.imagescaler.hbpl.co.uk/resize/scaleWidth/460/offinehbpl.hbpl.co.uk/news/MPW/Steve-Sawyer_brolly_wind1_318745-20170524095414691.jpg

 <http://www.zo.utexas.edu/faculty/sjasper/images/windeffecttrees.jpg>

s.12 <http://www.bildblogg.cavok.se/tag/hosten/page/7/>

 <http://www.alamy.com/stock-photo/norrskata.html>

s.21 <http://www.luontoportti.com/suomi/en/puut/common-alder>

 <https://peda.net/kouvola/perusopetus/koulu/vahteronkoulu/luokat/1mh/ymp%C3%A4r%C3%A4st%C3%B6teto/mets%C3%A4/koivu/koivu>

 <http://www.vastavalo.net/thumbnails.php?album=541&trx=80&page=7>

 <http://gegwen.com/flora.php?p=flora&laji=saarni>

 <https://www.pinterest.com/pin/534309943267536851/>

 https://es.wikipedia.org/wiki/Fraxinus_pennsylvanica

 <https://piilopahis.vuodatus.net/search/query/tags/?tag=Yleinen>

 <https://www.rengontaimitarha.fi/Havukasvit>

s.22 <http://1tl1landskab.dk/stig-lommers-square/>

 <http://www.landezine.com/index.php/2010/04/hundsund-grendesenter/>

s.25 <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ParisPedestrianStreetCul-de-sac.jpg>

 <http://www.turisti-info.fi/blogit/katri/2014/07/14/kahvila-ravintola-birgitta/>

 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ulica_6_Sierpnia_w_%C5%81odz_2.jpg

 <http://boligstil.dk/blog/jaegersborggade-i-love-it.3892.html>

 <http://www.hanafloristpos.com/blog/>

s.26 <https://www.pinterest.com/pin/430938258070856138/>

 KSV, konsultille luovutettu lähtömateriaali

 <https://it.pinterest.com/pin/431219733050122980/>

 KSV, konsultille luovutettu lähtömateriaali

s.34 <https://s-media-cache-ak0.pinning.com/originals/bc/12/18/bc1218d8590fcc57cdeb09d-29408b0b0.jpg>

 <https://laud8.wordpress.com/2010/08/16/square-des-freres-charon-montreal/>

 <http://samu-kalastusblogi.blogspot.fi/2009/>

 <http://katjanoliviomasivu.fi/maalaukset/>

 <http://art-artitech.blogspot.dk/2016/12/alme-re-paesi-bassi-mandela-park-by.html>

 <http://www.archdaily.com/412359/lonsdale-street-dandenong-bkk-architects>

s.39 <https://www.pinterest.com/pin/521221356844387390/>

s.45 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kolmikulma_4.jpg

 <http://www.vihreasyliit.fi/?p=24>

 <https://urbanfinland.com/2014/05/19/helsinkilastenlehto-park-a-benchmark-for-the-design-of-contemporary-finnish-urban-open-spaces/dsc04280/>

 https://www.zillow.com/homedetails/29-Schermerhorn-St-APT-8-Brooklyn-NY-11201/2103063384_zpid/

 <http://www.muheira.fi/aiheet/airanranta>

 <http://www.panoramio.com/photo/50730028>

<http://www.panoramio.com/photo/2780622>

 <http://wikimapia.org/15098814/fi/Sammon-puistikko>

s.46 https://www.kuvakokoelmat.fi/pictures/view/KK5079_571

s.49 <http://architectureau.com/articles/2016-nsw-landscape-architecture-award/>

 <http://www.landezine.com/index.php/2013/09/eye-plaza-and-overpark-by-landlab/landlab-eye-06/>

 <http://hdfotagestock.com/video/7344910/children-playing-football-in-the-park-kids-playing-soccer-on-the-green-grass-young-play-the-game-with-ball-on-the-playground-young-girls-running-for-boy-with-ball-childhood-tracking-shot-25-tps>

 <https://varsinais-suomi.bioanalyttikolliitto.fi/tapahtumat/>

 <https://twitter.com/hashtag/koirak%C3%A4ym%C3%A4%C3%A4>

 [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Binocular_view_First_Landing_State_Park_\(7818015540\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Binocular_view_First_Landing_State_Park_(7818015540).jpg)

 <https://audaxdesign.org/2013/02/13/natural-play-spaces-can-they-be-created/new-image/>

s.53 <http://www.landezine.com/index.php/2011/05/charlotte-ammundsens-plads-by-11-landskab/02-1tl1-landskab/>

s.55 <http://www.landezine.com/index.php/2011/05/charlotte-ammundsens-plads-by-11-landskab/02-1tl1-landskab/>

s.56 <http://www.landscapearchitecture.myindustrytracker.com/en/article/80811>

 http://internationalnewlandscape.com/case/hot/l_7_-l_s_.html?p=24

s.61 <https://twitter.com/hashtag/luonnon>

 <http://www.vastavalo.net/thumbnails.php?album=1248&trx=10&page=3>

 <http://www.luontoportti.com/suomi/fi/kukkakasvit/rantakukka>

 <https://www.vastavalo.net/thumbnails.php?album=1067&zoom=&trx=20&xrf=&page=10>

 <http://ifwive.weebly.com/news/category/french>

 <http://jaateloleipomo.fi/pingviini-jaatekioski-kansalaistori/>

 <https://www.baumpflegeportal.de/aktuell/starke-baumtypen-baum-seidengewand/>

 <http://antti.hanski.blogspot.dk/2012/10/pors-tinki.html>

 <http://www.vastavalo.net/haku-saaristom%C3%B6kki.html>

 <https://www.gregorius-2015-6-11>